

Kommunfullmäktige kallas till sammanträde

Tid:	Torsdagen den 15 december kl 17.00
Plats:	Folkets Hus i Säter
Förslag justeringspersoner:	Annika Karlsson och Caroline Willfox
Kl. 15.30	Valberedning
Kl. 16.00	Gruppmöten

Innehållsförteckning

Kf § 1	Nya motioner	7
Kf § 2	Information från revisionen	8
Kf § 3	Granskningsrapport informationssäkerhet	9
Kf § 4	Reviderad budget 2023 och budgetdirektiv 2024-2026.....	12
Kf § 5	Kungörelse av kommunfullmäktiges sammanträden	14
Kf § 6	Interpellationer/frågor	15
Kf § 7	Val av revisorer i Säterbostäder AB	16
Kf § 8	Val av ombud att företräda Säter kommun vid bolagsstämmor med Säterbostäder AB och Säter kommun fastighets AB.....	17
Kf § 9	Val av revisorer för Räddningstjänsten Dala Mitt	18
Kf § 10	Val av revisorer för Säter övriga stiftelser	19
Kf § 11	Val av styrelse för Säterbostäder AB och Säter kommun fastighets AB	20
Kf § 12	Val av samhällsbyggnadsnämnd 2023-2026.....	21
Kf § 13	Val av miljö- och byggnämnd 2023-2026	22
Kf § 14	Val av kulturnämnd 2023-2026	23

Kf § 15 Val av valnämnd 2023-2026	24
Kf § 16 Val av barn-och utbildningsnämnd 2023-2026	25
Kf § 17 Val av socialnämnd 2023-2026	26
Kf § 18 Val till gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan 2023-2026 27	27
Kf § 19 Val till den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023-2026.....	28
Kf § 20 Val till gemensam hjälpmedelsnämnd 2023-2026	29
Kf § 21 Val till språktolknämnd	30
Kf § 22 Val till Södra Dalarnas samordningsförbund	31
Kf § 23 Val till den gemensamma överförmyndarnämnden	32
Kf § 24 Val till styrelse för Johan Viktor Olssons stiftelse	33
Kf § 25 Val till styrelsen för förbundsdirektionen Räddningstjänsten Dala - Mitt 2023-2026 samt 4:e vice ordförande 2023-2024	34
Kf § 26 Val av representanter till styrelsen för Falun Borlänge Regionen AB 35	35
Kf § 27 Val till Dalarnas kommunförbund	36
Kf § 28 Val av huvudman till Södra Dalarnas Sparbank.....	37
Kf § 29 Val till Utveckling i Dalarna Holding AB.....	38
Kf § 30 Val av gode män vid Fastighetsbildningsförrättningar	39
Kf § 31 Ersättarnas tjänstgöringsordning.....	40
Kf § 32 Övriga valärenden	41
Kf § 33 Rapporter.....	42
Kf § 34 Delgivningar	43
Kf § 35 Utdelning av Ungdomsledarstipendium.....	44
Kf § 36 Utdelning av Ungdomskulturpris	45
Kf § 37 Utdelning av kulturpris	46

Säter 2022-12-05

Abbe Ronsten
Ordförande

/Margareta Jakobsson
sekreterare

Kallelsen delges ersättarna för kännedom

Kf § 1 Nya motioner

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 2 Information från revisionen

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 3 Granskningsrapport informationssäkerhet

KS2022/0338

Beslut

Bakgrund och ärendebeskrivning

KPMG har av Säter kommun förtroendevalda revisorer fått i uppdrag att genomföra en granskning av styrelsen och nämndernas rutiner för sitt informationssäkerhetsarbete.

Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Granskningens syfte är bedöma om styrelser och nämnder har en tillräcklig intern styrning och kontroll som säkerställer ett ändamålsenligt och systematiskt arbetssätt med informationssäkerheten i kommunen. Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är kommunstyrelsen och nämnderna inte har en tillräcklig intern styrning och kontroll som säkerställer ett ändamålsenligt och systematiskt arbetssätt med informationssäkerheten i kommunen.

Vi gör bedömningen utifrån att upprättade styrdokument samt roller och ansvar inte stämmer överens med nuvarande organisationsuppbyggnad. Vidare bygger bedömningen på att det finns ett behov av att riskanalyser och informationsklassningar genomförs i syfte att säkerställa att informationen hanteras på korrekt sätt samt att verksamhetssystemen är tillräckligt säkra för att hantera eventuellt känslig information.

Det finns även behov av att upprätta rutiner för omprövning av genomförda riskanalyser och klassningar.

Då IT-avdelningen i tid för granskningen saknar ett servicenivåavtal från samtliga nämnder samt styrelsen gör vi bedömningen att det finns behov av att upprätta detta.

I uppföljningen av internkontrollplanen framgår att det finns medarbetare som saknar kunskap om hur de ska hantera personuppgifter samt även rutiner för borttappad utrustning. Utifrån detta finns behov av att genomföra utbildningsinsatser avseende informationssäkerhet.

Kf § forts

Samtliga nämnder samt styrelsen har behov av att upprätta former för uppföljning av det informationssäkerhetsarbete som bedrivs.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att riskanalyser och informationsklassningar av information samt verksamhetssystem genomförs.
- Upprätta ett servicenivåavtal (SLA) mellan nämnden och IT-avdelningen.
- Genomföra utbildningsinsatser för samtliga medarbetare i kommunen samt göra dessa obligatoriska, bland annat i syfte att minska risken för att informationssäkerhetsincidenter uppstår.
- Säkerställa att hantering av incidenter sker i enlighet med upprättade styrdokument samt att incidenterna dokumenteras, analyseras och bedöms på kommunövergripande nivå i syfte att kunna vidta nödvändiga åtgärder.
- Ställa krav om uppföljning och återrapportering av kommunens samlade informationssäkerhetsarbete i enlighet med LIS så att beslut kan tas om mål och handlingsplan över åtgärder.
- Se över styrande och stödjande dokument så att de överensstämmer med de organisationsförändringar som skett i kommunen samt se över beskrivningar av roller och ansvar så att de stämmer överens med organisationens nuvarande uppbyggnad.
- Upprätta former avseende omprövning av genomförda riskanalyser och informationsklassningar.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderar vi samtliga nämnder att:

- Systematiskt genomföra riskbedömning och informationsklassning av den information som hanteras i system samt utifrån dessa ställa krav om nödvändiga åtgärder.
- Upprätta ett servicenivåavtal (SLA) mellan nämnden och IT-avdelningen.
- Säkerställa att uppföljning sker av deltagandet i de utbildningsinsatser som genomförs.
- Beakta informationssäkerhet i internkontrollarbetet och utifrån en riskanalys göra en bedömning om det finns behov av att inkludera kontrollmoment riktat mot detta.
- Upprätta former för årlig uppföljning angående det informationssäkerhetsarbete som sker inom nämndens verksamhetsområde och besluta om nödvändiga åtgärder för att förbättra informationssäkerheten utifrån aktuella risker och behov.

Kf § forts

- Upprätta rutiner avseende omprövning av genomförda riskanalyser och informationsklassningar.

Revisorerna rekommenderar fullmäktige att begära in yttrande över bifogad revisionsrapport från kommunstyrelsen och samtliga nämnder senast den 9 februari 2023. Yttrandet bör även lämnas till revisionen för kännedom.

Säters kommun
De förtroendevalda revisorerna

2022-12-01

Till
Kommunfullmäktige

För kännedom
Kommunstyrelsen
Socialnämnden
Kulturnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden
Barn- och utbildningsnämnden
Miljö- och byggnämnden

Granskning av informationssäkerhet

KPMG har av Säters kommuns förtroendevalda revisorer fått i uppdrag att genomföra en granskning av styrelsen och nämndernas rutiner för sitt informationssäkerhetsarbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Granskningens syfte är bedöma om styrelser och nämnder har en tillräcklig intern styrning och kontroll som säkerställer ett ändamålsenligt och systematiskt arbetssätt med informationssäkerheten i kommunen. Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är kommunstyrelsen och nämnderna inte har en tillräcklig intern styrning och kontroll som säkerställer ett ändamålsenligt och systematiskt arbetssätt med informationssäkerheten i kommunen.

Vi gör bedömningen utifrån att upprättade styrdokument samt roller och ansvar inte stämmer överens med nuvarande organisationsuppbyggnad.

Vidare bygger bedömningen på att det finns ett behov av att riskanalyser och informationsklassningar genomförs i syfte att säkerställa att informationen hanteras på korrekt sätt samt att verksamhetssystemen är tillräckligt säkra för att hantera eventuellt känslig information.

Det finns även behov av att upprätta rutiner för omprövning av genomförda riskanalyser och klassningar.

Då IT-avdelningen i tid för granskningen saknar ett servicenivåavtal från samtliga nämnder samt styrelsen gör vi bedömningen att det finns behov av att upprätta detta.

I uppföljningen av internkontrollplanen framgår att det finns medarbetare som saknar kunskap om hur de ska hantera personuppgifter samt även rutiner för borttappad utrustning. Utifrån detta finns behov av att genomföra utbildningsinsatser avseende informationssäkerhet.

Samtliga nämnder samt styrelsen har behov av att upprätta former för uppföljning av det informationssäkerhetsarbete som bedrivs.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att riskanalyser och informationsklassningar av information samt verksamhetssystem genomförs.
- Upprätta ett servicenivåavtal (SLA) mellan nämnden och IT-avdelningen.
- Genomföra utbildningsinsatser för samtliga medarbetare i kommunen samt göra dessa obligatoriska, bland annat i syfte att minska risken för att informationssäkerhetsincidenter uppstår.

Säters kommun

De förtroendevalda revisorerna

- Säkerställa att hantering av incidenter sker i enlighet med upprättade styrdokument samt att incidenterna dokumenteras, analyseras och bedöms på kommunövergripande nivå i syfte att kunna vidta nödvändiga åtgärder.
- Ställa krav om uppföljning och åiterrapportering av kommunens samlade informationssäkerhetsarbete i enlighet med LIS så att beslut kan tas om mål och handlingsplan över åtgärder.
- Se över styrande och stödjande dokument så att de överensstämmer med de organisationsförändringar som skett i kommunen samt se över beskrivningar av roller och ansvar så att de stämmer överens med organisationens nuvarande uppbyggnad.
- Upprätta former avseende omprövning av genomförda riskanalyser och informationsklassningar.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderar vi samtliga nämnder att:

- Systematiskt genomföra riskbedömning och informationsklassning av den information som hanteras i system samt utifrån dessa ställa krav om nödvändiga åtgärder.
- Upprätta ett servicenivåavtal (SLA) mellan nämnden och IT-avdelningen.
- Säkerställa att uppföljning sker av deltagandet i de utbildningsinsatser som genomförs.
- Beakta informationssäkerhet i internkontrollarbetet och utifrån en riskanalys göra en bedömning om det finns behov av att inkludera kontrollmoment riktat mot detta.
- Upprätta former för årlig uppföljning angående det informationssäkerhetsarbete som sker inom nämndens verksamhetsområde och besluta om nödvändiga åtgärder för att förbättra informationssäkerheten utifrån aktuella risker och behov.
- Upprätta rutiner avseende omprövning av genomförda riskanalyser och informationsklassningar.

Revisorerna rekommenderar fullmäktige att begära in yttrande över bifogad revisionsrapport från kommunstyrelsen och samtliga nämnder senast den 9 februari 2023. Yttrandet bör även lämnas till revisionen för kännedom.

DocuSigned by:

Dagney Hansson

BD8B0AE7A86A448...

Dagney Hansson

Ordförande i kommunrevisionen

Granskning av kommunens informationssäkerhet

Rapport

Sätters kommun

KPMG AB

Datum 2022-11-15

Antal sidor 23

Sätters kommun
Granskning av kommunens informationssäkerhet

2022-11-15

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	5
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	5
2.2	Revisionskriterier	6
2.3	Metod	6
2.4	Metodstöd för systematiskt informationssäkerhetsarbete	8
3	Resultat av granskningen	11
3.1	Organisation	11
3.2	Analys av behov och risker för informationssäkerhet	14
3.3	IT-säkerhetsåtgärder	16
3.4	Incidenthantering	17
3.5	Uppföljning, intern kontroll och rapportering	19
4	Slutsats och rekommendationer	21
4.1	Slutsats	21
4.2	Rekommendationer	22

1 Sammanfattning

KPMG har av Sätters kommuns förtroendevalda revisorer fått i uppdrag att genomföra en granskning av styrelsen och nämndernas rutiner för sitt informationssäkerhetsarbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Granskningens syfte är bedöma om styrelser och nämnder har en tillräcklig intern styrning och kontroll som säkerställer ett ändamålsenligt och systematiskt arbetssätt med informationssäkerheten i kommunen. Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är kommunstyrelsen och nämnderna inte har en tillräcklig intern styrning och kontroll som säkerställer ett ändamålsenligt och systematiskt arbetssätt med informationssäkerheten i kommunen.

Vi gör bedömningen utifrån att upprättade styrdokument samt roller och ansvar inte stämmer överens med nuvarande organisationsuppbyggnad.

Vidare bygger bedömningen på att det finns ett behov av att riskanalyser och informationsklassningar genomförs i syfte att säkerställa att informationen hanteras på korrekt sätt samt att verksamhetssystemen är tillräckligt säkra för att hantera eventuellt känslig information.

Det finns även behov av att upprätta rutiner för omprövning av genomförda riskanalyser och klassningar.

Då IT-avdelningen i tid för granskningen saknar ett servicenivåavtal från samtliga nämnder samt styrelsen gör vi bedömningen att det finns behov av att upprätta detta.

I uppföljningen av internkontrollplanen framgår att det finns medarbetare som saknar kunskap om hur de ska hantera personuppgifter samt även rutiner för borttappade utrustning. Utifrån detta finns behov av att genomföra utbildningsinsatser avseende informationssäkerhet.

Vidare gör vi bedömningen att samtliga nämnder i sitt internkontrollarbete beaktar informationssäkerhet och utifrån en riskanalys gör en bedömning om det finns behov av att inkludera kontrollmoment riktat mot detta.

Samtliga nämnder samt styrelsen har behov av att upprätta former för uppföljning av det informationssäkerhetsarbete som bedrivs.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Se över styrande och stödjande dokument så att de överensstämmer med de organisationsförändringar som skett i kommunen samt se över beskrivningar av roller och ansvar så att de stämmer överens med organisationens nuvarande uppbyggnad.
- Säkerställa att riskanalyser och informationsklassningar av information samt verksamhetssystem genomförs.
- Upprätta former avseende omprövning av genomförda riskanalyser och informationsklassningar.
- Upprätta ett servicenivåavtal (SLA) mellan nämnden och IT-avdelningen.

Säters kommun

Granskning av kommunens informationssäkerhet

2022-11-15

- Genomföra utbildningsinsatser för samtliga medarbetare i kommunen samt göra dessa obligatoriska, bland annat i syfte att minska risken för att informationssäkerhetsincidenter uppstår.
- Säkerställa att hantering av incidenter sker i enlighet med upprättade styrdokument samt att incidenterna dokumenteras, analyseras och bedöms på kommunövergripande nivå i syfte att kunna vidta nödvändiga åtgärder.
- Ställa krav om uppföljning och återrapportering av kommunens samlade informationssäkerhetsarbete i enlighet med LIS så att beslut kan tas om mål och handlingsplan över åtgärder.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderar vi samtliga nämnder att:

- Systematiskt genomföra riskbedömning och informationsklassning av den information som hanteras i system samt utifrån dessa ställa krav om nödvändiga åtgärder.
- Upprätta rutiner avseende omprövning av genomförda riskanalyser och informationsklassningar.
- Säkerställa att uppföljning sker av deltagandet i de utbildningsinsatser som genomförs.
- Upprätta ett servicenivåavtal (SLA) mellan nämnden och IT-avdelningen.
- Beakta informationssäkerhet i internkontrollarbetet och utifrån en riskanalys göra en bedömning om det finns behov av att inkludera kontrollmoment riktat mot detta.
- Upprätta former för årlig uppföljning angående det informationssäkerhetsarbete som sker inom nämndens verksamhetsområde och besluta om nödvändiga åtgärder för att förbättra informationssäkerheten utifrån aktuella risker och behov.

2 Bakgrund

KPMG har av Sätters kommuns förtroendevalda revisorer fått i uppdrag att genomföra en granskning av styrelsen och nämndernas rutiner för sitt informationssäkerhetsarbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Informationssäkerhet (där IT-säkerhet ingår som en del) är ett begrepp som används om informationssäkerhet för information som hanteras i kommunens IT-system. Allt mer information hanteras idag med olika tekniska lösningar och aldrig förr har kommunerna hanterat sådana mängder information som görs idag. Informationssäkerhet innebär att skydda information utifrån dess krav på konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet i alla kommunens system. För att kunna hantera detta på ett ändamålsenligt sätt krävs att kommunen har ett systematiskt informationssäkerhetsarbete där flera funktioner i kommunen är involverade och rätt organiserade för uppdraget. Informationssäkerhet är inte en IT-fråga utan en fråga om att säkra och trygga driften av kommunens kärnverksamheter.

Verksamheternas ökade beroende av informationsteknik (IT) innebär ökade risker i form av dataintrång, bedrägerier och spridning av skadlig kod. Många verksamheter inom kommunen är idag helt beroende av väl fungerande IT. För flera verksamheter handlar ett väl fungerande IT-stöd såväl om säkerhet som möjlighet till en fungerande verksamhet utan driftstörningar. Hotbilden med risker för intrång förändras kontinuerligt och säkerhetsarbetet behöver därför vara en ständigt pågående process för att säkerställa att kommunens informationstillgångar har ett tillräckligt skydd.

Med anledning av ovanstående drar kommunens revisorer slutsatsen i sin riskanalys, att arbetet med informationssäkerheten behöver granskas.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningens syfte är bedöma om styrelser och nämnder har en tillräcklig intern styrning och kontroll som säkerställer ett ändamålsenligt och systematiskt arbetssätt med informationssäkerheten i kommunen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Finns aktuella styrande dokument som tydliggör ansvar, vilka krav som ställs och hur arbetet ska bedrivas?
- Finns en ändamålsenlig organisation för att arbeta med informationssäkerhet?
- Finns ett systematiskt arbete med riskanalyser och informationsklassning?
- Sker en kravställning av IT-säkerhetsåtgärder utifrån genomförd riskbedömning och klassning av informationstillgångar som hanteras i system?
- Finns ett systematiskt arbetssätt med IT-säkerhet för central IT-infrastruktur (nätverk, servrar, klienter mm.)?
- Finns incidenthanteringsrutiner och sker en tillräcklig rapportering av inträffade incidenter?

2022-11-15

- Görs systematiska uppföljningar av implementerade säkerhetsåtgärder för att kontinuerligt förbättra informationssäkerheten?
- Finns ett ändamålsenligt arbete med att följa upp att beslut och styrdokument relaterat till informationssäkerhet efterlevs?

Avseende kommunstyrelsen avser granskningen dels det övergripande och samordnande ansvaret för informations- och IT-säkerhetsarbetet, dels eget ansvar för de informationstillgångar som hanteras.

Granskningen avser kommunstyrelsen och samtliga nämnder.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut
- MSB:s rekommendationer avseende Ledningssystem för informationssäkerhet
- NIS-direktivet i tillämpliga delar avseende kartläggning och analys av risker

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier av följande dokument:

- Policy för informationssäkerhet
- Riktlinjer för ledningssystem för informationssäkerhet
- IT-policy
- Riktlinjer behandling av personuppgifter
- Internkontrollplaner för samtliga nämnder, 2022
- Uppföljning av internkontrollplan för kommunstyrelsen, 2021
- Samverkansavtal avseende Gemensam drift och support av IT-miljön i Säter och Borlänge kommun
- Utredning Sammanslagning av IT Borlänge kommun och Sätters kommun

Säters kommun

Granskning av kommunens informationssäkerhet

2022-11-15

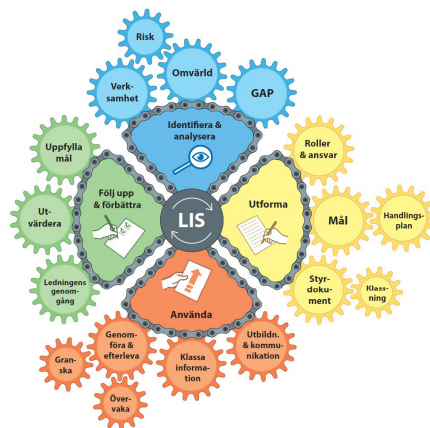
samt genom intervjuer med följande funktioner:

- Kommunstyrelsens presidium
- Kommundirektör
- Kanslichef
- IT-chef
- Sektorchef, Sociala sektorn
- Sektorchef, Samhällsbyggnadssektorn
- Sektorchef, Barn- och utbildningssektorn
- Säkerhetssamordnare

Samtliga intervjupersoner har fått möjlighet att faktakontrollera rapporten.

Metodstöd för systematiskt informationssäkerhetsarbete
MSB har tagit fram ett metodstöd till organisationer avseende informationssäkerhetsarbetet. Metodstödet baserat på den internationella standardserien för informationssäkerhet, ISO/IEC 27000, och ämnar till att förtydliga hur informationssäkerhetsarbetet kan utformas.

Metodstödet består av fyra olika metodsteg för informationssäkerhetsarbetet vilka illustreras i nedanstående figur.

2.3.1 Identifiera och analyser

Syftet med att analysera informationssäkerhetsarbetet är enligt MSB att säkerställa att informationssäkerheten utformas utifrån verksamhetens rådande förutsättningar. Det ska även leda till att väsentliga informationstillgångar identifieras, vilka risker de ska skyddas mot, samt valda säkerhetsåtgärder.

2.3.2 Utforma

Enligt MSB:s metodstöd behövs följande delar för ett systematiskt informationssäkerhetsarbete:

- Organisation
- Informationssäkerhetsmål
- Styrdokument
- Klassningsmodell
- Handlingsplan
- Kontinuitetshantering för informationstillgångar

2.3.3 Använda

När verksamheten har utformat styrningen enligt avsnitt 2.4.2 ska det tillämpas. Det innebär:

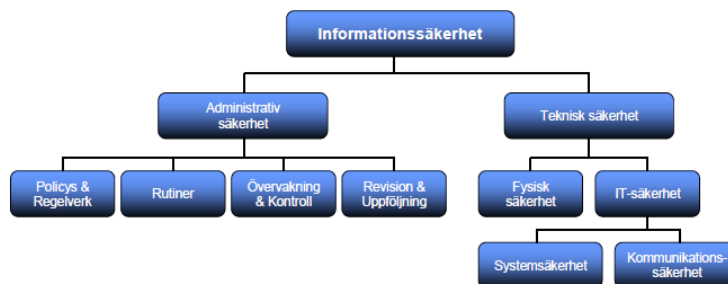
- Kontinuerligt arbete med att klassa organisationens information för att identifiera känslig och kritisk information för att kunna säkerställa tillräckligt skydd.
- Genomföra och efterleva de handlingsplaner och styrdokument som avser informationssäkerhetsarbetet.
- Utbilda och kommunicera informationssäkerhetsfrågor till organisationens medarbetare. Det är ständigt pågående arbete som är nödvändigt för att skapa ett systematiskt informationsarbete.

2.3.4 Följa upp och förbättra

Informationssäkerhetsarbetet ska utvärderas och följas upp för att säkerställa att arbetets fortsatta lämplighet, tillräcklighet och verkan. Det kan enligt MSB ske genom övervakning, mätning och måluppföljning.

2.3.5 Roller och ansvar

Informationssäkerhetsbegreppet och dess innehåll kan översiktligt beskrivas i nedanstående skiss:

Informationssäkerhetsarbetet kan struktureras i ett Ledningssystem för informationssäkerhet, kallat LIS. I ett sådant har verksamheten tydliggjort krav som ställs genom styrande dokument och hur ansvaret är fördelat.

En central del i ett ledningssystem, är enligt MSB, ledningens uttalade stöd. Ledningen bör också se till att organisationen antar en policy för informationssäkerhetsarbetet. I ytterligare styrdokument, riktlinjer och liknande kan sedan den högsta ledningen ge vägledningen till chefer och övriga medarbetare. Det är viktigt att alla i en organisation känner till och förstår innehållet i policys och riktlinjer. Erfarenhet visar tydligt vikten av att anställda uppvisar ett säkert beteende i sitt dagliga arbete. En stor del av arbetet med att driva ett ledningssystem handlar därför om att informera medarbetare om de regler som ingår i ledningssystemet.

Den svenska och internationella standardserien SS-ISO/IEC 27000 visar på ett sådant ledningssystem där säkerhetsnivån tar sin utgångspunkt i en verksamhetsanpassad

2022-11-15

riskanalys, och där informationssäkerhetsarbetet följer en tydlig process. Tillämpning av standarderna enligt denna serie underlättar arbetet med informationssäkerhet inom organisationer och förbättrar också möjligheterna att externt bedöma säkerhet och revidera denna på ett enhetligt sätt.

Enligt MSB:s metodstöd för hur ett systematiskt informationssäkerhetsarbete kan bedrivas framgår det hur ansvaret för arbetet med informationssäkerhet bör fördelas. Det bör finnas en person inom organisationen med ansvar för att samordna informationssäkerhetsarbetet. Grundprincipen är att ansvaret för informationssäkerhetsarbete ska följa det ordinarie verksamhetsansvaret från ledning ner till enskilda medarbetare. Informationssäkerhetssamordnaren har därmed inget formellt ansvar för informationssäkerheten utan ska verka som ett stöd för att den övriga organisationen innefattande ledning, verksamhetschefer och medarbetare, tar sitt ansvar för informationssäkerhet i verksamheten.

Det är viktigt att tydligt klargöra informationssäkerhetssamordnarens roll och vilket mandat och rapporteringsplikt som ska ingå i rollen.

Var i organisationen informationssäkerhetssamordnaren eller motsvarande är placerad beror på organisationens struktur men bör generellt vara placerad nära ledning, exempelvis i ledningsstaben. Vanliga organisatoriska placeringar, enligt MSB:s metodstöd är exempelvis:

- Säkerhet
- Kvalitet
- Juridik

I de fall rollen är placerad i en strategisk IT-funktion bör funktionen vara åtskilda från organisationens interna IT-produktion och drift. Anledningen till det är att informationssäkerhetssamordnaren både ska granska och vara kravställande gentemot IT-drift och riskerar annars att brista i opartiskhet.

3 Resultat av granskningen

3.1 Organisation

3.1.1 Styrande dokument

Kommunfullmäktige i Sätters kommun har antagit en informationssäkerhetspolicy¹. Av policyn framgår att kommunen har valt att arbeta med informationssäkerhet som bygger på den svenska och internationella standarden LIS (ledningssystem för informationssäkerhet). Arbetsmetoden uppges i dokumentet hjälpa kommunen att planera, genomföra, följa upp och ständigt förbättra hanteringen av verksamhetsinformation.

I policyn framgår att kommunens mål i informationssäkerhetsarbetet är att informationstillgångarna alltid ska vara konfidentiella, riktiga, spårbara samt tillgängliga. Målet är även att verksamhetsinformationen ska vara autentisk, tillförlitlig, användbar och ha bevarad integritet. Effekten av detta väntas bli:

- att samhället känner förtroende för kommunen gällande informationshantering
- kommunens anställda har alltid tillgång till rätt information
- en förutsättning för långsiktigt bevarande av digital information

Kommunstyrelsen har utifrån policyn upprättat riktlinjer för ledningssystemet². Riktlinjerna innehåller bland annat funktions-, roll- och processbeskrivningar samt de verktyg som används av funktionerna inom LIS.

Kommunfullmäktige har även antagit en IT-policy³. Policyn är kommunens övergripande styrdokument inom IT-området. Av policyn framgår syfte och mål med kommunens IT-verksamhet samt IT-enhetens uppdrag i dialog med verksamheterna.

Kommunen har även upprättat riktlinjer för behandling av personuppgifter⁴. Det är respektive nämnd/styrelse i kommunen som är personuppgiftsansvariga och därmed har det yttersta ansvaret för sina personuppgiftsbehandlingar. Riktlinjerna innehåller hur krav på dokumentation ser ut i Sätters kommun kring personuppgiftsbehandlingar. Vidare framgår en beskrivning av hur hantering av personuppgifter i kommunen ska se ut i det dagliga arbetet. Samt en beskrivning av vad en personuppgiftsincident är, hur den ska rapporteras och hanteras.

¹Informationssäkerhetspolicy, kommunfullmäktige, 2017-02-23

² Riktlinjer för ledningssystem för informationssäkerhet, 2017-03-21

³ Informationsteknologipolicy (IT-policy), kommunfullmäktige, 2017-04-06

⁴ Riktlinjer för behandling av personuppgifter, kommunstyrelsen, 2018-09-01

Utöver detta har kommunen riktlinjer för bevarande av digital information⁵. Riktlinjerna ger övergripande vägledning gällande filformat och systemdokumentation och avser alla typer av information såsom databaser, dokument, bilder, kartor och ritningar. Digitalt bevarande innebär att information exporteras från en myndighets verksamhetssystem till arkivmyndighetens system för långtidsbevarande av digitala handlingar.

3.1.2 Roller och ansvar

Av riktlinjerna för LIS framgår att kommunen har identifierat tre verksamhetsområden som måste kunna samspela med varandra för att skapa ett effektivt informationssäkerhetsarbete. Inom verksamhetsområdena ska det finnas följande funktioner:

- *funktion för process* – ansvarar för att alla arbetsprocesser i kommunen är identifierade och dokumenterade.
- *funktion för verksamhetsinformation* – ansvarar för en effektiv och systematisk kontroll av att verksamhetsinformation skapas, tas emot, kvarhålls, används och vid behov avhånds, samtidigt som verksamhetsinformationen bibehåller sitt bevisvärde (vara autentisk, tillförlitlig, användbar och ha bevarad integritet).
- *funktion för informationstillgångar* – ansvarar för allt som innehåller information och allt som bär på information.

Dessa funktioner har uppdraget att arbeta med informationssäkerhet. Enligt riktlinjerna är funktionerna teoretiska och sträcker sig över organisatoriska gränser. Processfunktionens arbete med processkartläggning och verksamhetskänedom är grunden för att de andra funktionerna ska kunna utföra sin arbetsuppgifter.

Inom processerna finns enligt dokumentet följande roller:

Funktion för process

- Processägare - är förvaltningschef och ansvarar för att ledningssystemet fungerar inom den egna förvaltningen.
- Processförvaltare/verksamhetsutvecklare - utses av förvaltningschef och ansvarar för det praktiska utförandet av processkartläggning.

Funktion för informationstillgångar

- Systemägare - fattar beslut om de egna informationssystemens införande, drift, förvaltning och avveckling. Ansvarar för att systemsäkerhetsanalyser för de egna informationssystemen genomförs.

⁵ Riktlinjer för långsiktigt bevarande av digital information, kommunstyrelsen 2018-05-22

2022-11-15

- Systemförvaltare - utses av systemägaren och ansvarar i samverkan med IT-enheten för den dagliga driften och förvaltningen av aktuellt informationssystem.

Funktion för verksamhetsinformation

- Arkivansvarig, registratorer, nämndsekreterare, PUL-handläggare och arkivredogörare.
- Arkivarie, huvudregistrator, nämndsekreterare samt PUL-ombud.

I intervjuer framgår att det finns en förteckning över utsedda systemägare och systemförvaltare. Vi har med anledning av granskningen bett att få ta del av förteckningen, men kommunen har inte återkopplat angående detta. Vidare uppger intervjupersoner att de inte har kännedom om det finns utsedda processförvaltare/verksamhetsutvecklare i organisationen.

Det framgår att ansvarsfördelningen följer kommunallagen där kommunstyrelsen har en ledande, styrande och stödjande roll inom varje funktion.

Utöver detta har Sätters kommun rekryterat en säkerhetssamordnare som tillträdde tjänsten under juni 2022. I intervjuer framgår att säkerhetssamordnaren även ska inneha funktionen informationssäkerhetssamordnare och kommer under november att påbörja utbildning inom området.

Sätters kommuns valde från juli 2022 att ingå ett samarbetsavtal med Borlänge kommun angående IT-infrastruktur. Det innebär att Säter inte har någon egen IT-avdelning utan köper numer den tjänsten av Borlänge. Borlänges IT-avdelning består av drygt 20 medarbetare som enligt intervjuperson har gedigen kunskap inom IT. Enligt kommunstyrelsens beslut angående samarbetet framgår att teknikerna från Sätters kommun har genomgått en verksamhetsövergång och att IT-chefstjänsten görs om till en IT-strategroll. IT-strategen organiseras inom Sätters kommun och agerar beställare mot Borlänge kommun. IT-strategen påbörjade sin anställning i oktober 2022.

Intervjupersoner uppger även att det i kommunen finns ett dataskyddsombud. Dataskyddsombudet är en extern tjänst från ett informations- och kunskapsföretag.

Som stöd till nämnder och styrelser i arbetet med personuppgiftsbehandlingar ska det finnas dataskyddshandläggare som utses av förvaltningschef. I intervjuer framgår att utbildningssektorn samt sociala sektorn har utsett dataskyddshandläggare. Antalet handläggare ska återspegla antalet behandlingar, komplexiteten samt skyddsvärdet hos nämndens personuppgiftsbehandlingar.

Det framgår i intervjuer att organisationen kring informationssäkerhet upplevs något ostrukturerad och att det kan vara svårt för nyanställda samt medarbetare längre ut i organisationen att se tydliga gränsdragningar i ansvarsfördelning mellan verksamhet, informationssäkerhet och IT. Dock uppges att det finns en förhoppning att detta till viss del tydliggörs framgent i samband med att IT-frågor hanteras i Borlänge. Intervjupersoner uppger att sektorchefer är medvetna om sitt ansvar i informationssäkerhetsarbetet.

Utöver detta lyfter intervjupersoner att medel har tillsatts för att kunna anställa en säkerhetssamordnare, men det uppges även att det saknas resurser i syfte att kunna bedriva ett tillräckligt förebyggande informationssäkerhetsarbete. Det finns en oro bland de intervjuade att de inte kan genomföra nya uppdrag med befintlig organisation och resurser.

3.1.3 Bedömning

Vi gör bedömningen att kommunen har upprättat styrande och stödjande dokument avseende informationssäkerhet. Med anledning av att flertalet av dokumenten är upprättade 2017 gör vi bedömningen att det finns behov av att se över dessa i syfte att säkerställa att de är aktuella utifrån organisationsförändringar. Vår bedömning bygger på att många dokument innehåller funktioner som tidigare organiserats inom IT-avdelningen och som inte längre är aktuella i kommunen. Kommunen har även tillsatt en säkerhetssamordnare och vi ser att kommunen bör beskriva rollens ansvarsområde och funktion i ett styrande dokument.

Vidare gör vi bedömningen att Sätters kommun har upprättat tydliga roll- och ansvarsbeskrivningar. Dock gör vi bedömningen att det till viss del saknas kännedom om de roller som beskrivs och det behöver därtill säkerställas att de styrande dokumentens beskrivningar är överensstämmande med nuvarande organisation och förutsättningar i informationssäkerhetsarbetet.

Utöver detta kan styrelsen och samtliga nämnder se över så att antalet dataskyddshandläggare motsvarar behoven i verksamheten.

Då dataskyddssombudet är en extern tjänst bör även beskrivning av dennes roll och ansvar ses över så det överensstämmer med det avtal Säter har med den externa parten.

3.2 Analys av behov och risker för informationssäkerhet

Eftersom skadeverkningarna av bristande säkerhet i system även medför risker hos andra informationsägare och verksamheter behöver riskbedömning och kravställningar om åtgärder ske med samsyn och med delaktighet från olika funktioner i kommunen.

3.2.1 Riskhantering och informationsklassning

Enligt riktlinjerna för LIS framgår att Sätters kommun ska använda sig av Sveriges kommuner och regioner verktyg *Klassa* för att sätta rätt skyddsnivå och ta fram en handlingsplan för åtgärder. I intervjuer framgår att det var den tidigare IT-chefen som ansvarade för riskbedömning och informationsklassning av verksamhetssystem. Vidare uppges att det saknas en överblick över vilka system som är klassade och vilka som har behov av detta.

Intervjupersoner uppges även att det saknas en systematisk uppföljning av genomförda klassningar och de åtgärdsplaner som klassningarna och riskbedömningarna har resulterat i. Det uppges även att det saknas rutiner för att genomföra nya klassningar

och bedömningar och utifrån det möta nya behov som uppstår, exempelvis i samband uppdateringar i systemen. Det framgår även att det inte alltid genomförs åtgärder utifrån de åtgärder som klassningarna visar ett behov av.

När kommunen upphandlade ett nytt verksamhetssystem genomfördes en klassning av systemet som vilket har lett till ett införande av tvåfaktorsautentisering till det systemet.

Av riktlinjerna för LIS framgår att det är IT-chefen som ansvarar för säkerhet beträffande IT-system med förmåga att förhindra obehörig åtkomst och obehörig eller oavsiktlig förändring eller störning. Vi har i granskningen efterfrågat hur behörigheter hanteras praktiskt i kommunen, men vi har inte fått detta beskrivet för oss.

3.2.2 Medvetenhet och förståelse

Det framgår i intervjuer att det finns en medvetenhet i kommunen angående informationssäkerhet och uppger att incidenten i Kalix kommun⁶ har gjort att frågan har uppmärksamats ytterligare. Det har i organisationen efterfrågats styrning kring informationssäkerhetsarbetet men frågan har inte prioriterats förrän nu. Bland annat uppges att samarbetet med Borlänge behövde formaliseras och upprättas innan informationssäkerhetsarbetet kunde prioriteras.

Kommunen driver just nu en utbildningsinsats som är obligatorisk för samtliga chefer i kommunen. Utbildningen är inte riktad mot informationssäkerhet men omfattar risker med att besöka vissa hemsidor samt att befinna sig i det digitala forumet.

Utöver detta nämns att det tidigare i kommunen har genomförts halvtimmes-utbildningar inom IT-säkerhet. Utbildningen var inte obligatorisk och det saknas uppföljning av hur många som deltog. Vidare uppges att kommunen har för avsikt att genomföra en liknande utbildning, där uppföljning sker på arbetsplatsträffar samt andra medarbetarsammanhang. Kommunen har tidigare även genomfört nano-utbildningar⁷, vilket även uppges vara det som kommunen i dagsläget har behov av. Intervjupersoner uppger att en sektor ansökte och beviljades att få genomföra en egen utbildningsinsats då det vid tillfället saknades från centralt håll.

Intervjupersoner uppger även att IT-avdelningen i Borlänge kommun har för avsikt att genomföra en nano-utbildning avseende IT-säkerhet, som även kommer att inkludera Sätters kommuns anställda.

3.2.3 Bedömning

Vi gör bedömningen att Sätters kommun saknar ett systematiskt och ändamålsenligt riskanalys- och informationsklassningsarbete i syfte att uppnå en god informationssäkerhet. Det finns framtagna anvisningar för hur riskbedömning och informationsklassning ska genomföras, men vi gör bedömningen att dessa inte efterlevs vid tiden för granskningen.

⁶ Den 16 december 2021 drabbades Kalix kommun av ett allvarligt driftfel på grund av en IT-attack.

⁷ Nano-utbildning är en kortare variant av utbildning som når medarbetarna via deras e-post.

2022-11-15

Vidare saknas rutiner för att regelbundet ompröva de riskanalyser samt klassningar som genomförts. I syfte att kunna vidta åtgärder utifrån nya risker och behov behöver arbetet ske på ett systematiskt sätt. Vi ser ett behov av att rutiner upprättas samt att ansvaret för detta behöver etableras hos informationsägarna.

Utifrån det som framkommer i granskningen gör vi bedömningen att det finns en medvetenhet i kommunen angående vikten av ett etablerat informationssäkerhetsarbete. Vidare gör vi bedömningen att kommunen bör införa obligatoriska utbildningar för samtliga medarbetare i kommunen inom informationssäkerhet för att säkerställa en tillräcklig kunskap och medvetenhet om risker och informationshantering.

3.3 IT-säkerhetsåtgärder

Som tidigare nämnts samverkar Säters kommun med Borlänge kommun avseende drift och IT-infrastruktur. Samarbetet avser den tekniska delen av IT samt användarsupport. IT-avdelningen i Borlänge har inte uppdrag att bistå i kommunens informationssäkerhetsarbete.

Grunden till samverkan ligger i att Säters kommun sett svårigheter i att hålla den kompetens som kommer att krävas framöver i syfte att upprätthålla en tillräcklig IT-säkerhet. Intervjupersoner uppger att Säters IT-säkerhet vid samarbetets start var lägre än Borlänges och att samarbetet kommer innebära ett lyft för Säters kommun. Säter hade tidigare tre personer anställda i form av tekniker som arbetade med IT-frågor. Samarbetet innebär att det numer är ett tjugotal anställda på IT-avdelningen som kommer arbeta med frågorna. Säters servrar har fysiskt flyttats över till Borlänge kommuns datahallar.

Enligt avtalet består uppdraget för Borlänge kommun av att tillhandahålla drift och support av Säters kommuns IT-miljö med följande:

- Säter följer de standarder och rutiner som är inarbetade i Borlänge avseende, leasing av skrivare och PC. Även standarder för hårdvarumodeller (datorer, plattor och telefoner), policys för IT-miljön, infrastruktur kommer att vara likriktade.
- I takt med avtalens löptid sker teknikskifte inom infrastrukturen.
- Drift och övervakning av serverinfrastrukturen.
- Drift och övervakning av nät infrastrukturen.
- Användarsupport.
- Inköp av IT-relaterad utrustning.

Vi får till oss att det finns åtgärder som behöver vidtas i syfte att stärka Säters IT-säkerhet. Dock framgår även att Säter inte har överlämnat någon uppdragsbeskrivning eller någon åtgärds- eller handlingsplan till IT-avdelningen. De åtgärder som vidtas bygger i dagsläget på IT-avdelningens bedömning och kunskap.

Av avtalet framgår att följande kompletterande avtal kommer att tecknas mellan kommunerna:

- SLA⁸-avtal upprättas omfattande Användarsupport, Serverdrift och nät drift. Ska uppdateras årligen.
- PUB⁹-avtal för hela miljön och den information en innehåller.
- Datadelningsavtal.

Intervjupersoner uppger att det i tid för granskningen inte har upprättats något SLA-avtal mellan kommunerna och att IT-avdelningen därför saknar information angående vilken tillgänglighet system ska ha, hur lång tid som högst får passera innan felavhjälpning ska påbörjas, hur snabbt felet ska vara åtgärdat eller hur många gånger ett fel får förekomma under en tidsperiod innan det behöver vidtas åtgärder. Det uppges att IT-avdelningen vid en incident prioriterar arbetet för att upprätta system och information så snabbt som möjligt. Övriga avtal har enligt intervjupersoner upprättats.

Intervjupersoner uppger att då samverkan är nystartad trevar kommunerna fortfarande och det framgår av avtalet att det kan komma att justeras efter förändrade förutsättningar och behov.

Enligt intervjupersoner har IT-avdelningen i Borlänge kommun vidtagit åtgärder för att säkerställa att servrar är skyddade och att det ska finnas tekniska implementationer för att inte information ska gå förlorad eller skadas vid ett intrång eller annan incident. I intervjuer framgår även att IT-avdelningen i Borlänge genomför periodisk sårbarhetsscanning i syfte att detektera intrång. Utöver detta genomförs även penetrationstester i syfte att identifiera nya sårbarheter för att kunna vidta åtgärder.

Vidare uppges att kommunen har behov av stora investeringar i främst uppdatering av teknisk utrustning och att detta kommer att prioriteras ett antal år framöver.

3.3.1 Bedömning

Vi gör bedömningen att Säters kommun har upprättat former i syfte att uppnå en ändamålsenlig IT-säkerhet.

Vidare gör vi bedömningen att det finns behov att upprätta ett servicenivåavtal (SLA) mellan samtliga verksamheter Säters kommun och IT-avdelningen i Borlänge. Detta i syfte att kunna definiera vilka krav som finns för kommunens system och vad de kan förvänta sig av IT-avdelningens leverans.

3.4 Incidenthantering

Som tidigare nämnts har Säters kommun upprättat riktlinjer för behandling av personuppgifter. Riktlinjerna beskriver bland annat vad en personuppgiftsincident är

⁸ Service level agreement

⁹ Personuppgiftsbiträdesavtal

2022-11-15

samt en beskrivning av processen för att hantera en personuppgiftsincident. Av riktlinjerna framgår att anmälan av en incident ska ske till systemförvaltare alternativt chef. I samband med att en incident har skett ska en checklista följas i arbetet med insamlande av information om incidenten. I intervjuer uppges att rapportering sker till systemförvaltaren som sedan tar anmälan vidare för hantering.

Det framgår att det råder viss otydlighet angående den vidare hanteringen. Intervjupersoner beskriver att senast en incident skedde anmäldes incidenten till säkerhetssamordnaren som i sin tur kontaktade IT-strategen. IT-strategen vände sig då till IT-avdelningen i Borlänge för att undersöka om incidenten hade genererat ett intrång. Intervjupersoner uppger att det saknas kunskap angående om hantering av incidenter sker i enlighet med riktlinjerna för LIS.

Intervjupersoner uppger att det sker anmälningar utifrån dataskyddsförordningen, men att antalet har gått ned. Det uppges även att den här typen av incidenter rapporteras i högre grad än andra informationssäkerhetsincidenter. Vidare uppges att det finns en risk att det saknas kunskap i organisationen om vad en personuppgiftsincident är samt vad en informationssäkerhetsincident är och att risken därför ökar att incidenter inte rapporteras.

Vid eventuella incidenter som upptäcks av IT-avdelningen sker rapportering till kommunikationsansvarige i Sätters kommun som ansvarar för att föra informationen vidare inom Sätters kommun.

Intervjupersoner uppger att samtliga sektorer under våren 2022 fick i uppdrag att upprätta en kontinuitetsplan i syfte att kunna upprätthålla verksamheten vid en eventuell händelse eller incident och att detta har genomförts.

3.4.1 Bedömning

Vi gör bedömningen att det finns dokumenterade former för hur incidenter ska hanteras. Då organisationen har förändrats sedan riktlinjerna för incidentrapporteringen antogs ser vi ett behov av att riktlinjerna ses över så att de stämmer överens med nuvarande organisation. Vidare gör vi bedömningen att det finns behov av att tydliggöra hur incidenter hanteras i det praktiska arbetet.

Som en del i det förebyggande arbetet rekommenderar vi kommunstyrelsen att säkerställa att anmälda incidenter dokumenteras, analyseras och bedöms på kommunövergripande nivå. Detta kan utgöra underlag för eventuella åtgärder som behöver vidtas i syfte att minimera risken för att incidenten uppstår igen.

Vi ser positivt på att samtliga sektorer har tagit fram kontinuitetsplaner. Utifrån detta rekommenderar vi samtliga sektorer att regelbundet testa dessa i syfte att säkerställa planernas funktion.

3.5 Uppföljning, intern kontroll och rapportering

3.5.1 Intern kontroll

I kommunstyrelsens internkontrollplan för 2022 finns kontrollmomentet *Att information hanteras på ett säkert sätt*. Kontrollmomentet innebär att en enkät skickas ut till alla tillsvidareanställda i syfte att kontrollera kunskapsnivån hos medarbetarna. Kontrollmomentet fanns även med i 2021 års internkontrollplan. Av de 849 tillfrågade var det 249 som besvarade enkäten (29,3 %). Uppföljning av enkäten visar att 80 % anger att de hanterar personuppgifter dagligen i sitt arbete och att 11 % inte vet hur de ska hantera personuppgifter. 61 % av respondenterna uppger att de inte vet hur rutinerna ser ut i det fall en medarbetare tappar bort exempelvis ett USB-minne, en telefon eller en dator.

Internkontrollplanen för 2022 har även följande kontrollmoment:

- Kontroll av behörigheter i personaldiarium och loggar – kontrollmomentet innebär bland annat kontroll av att chefer, registratorer, samt HR har korrekt behörighet. Kontroll av loggar och behörigheter genomförs oberoende av varandra.
- Registerförteckning – kontrollmomentet innebär att samtliga i kommunstyrelsesektorn ska kontrollera sina personuppgiftsbehandlingar

Avseende nämndernas internkontrollplaner är det två nämnder som innehar kontrollmoment som kan kopplas till granskningsområdet. Socialnämnden har följande kontrollmoment:

- Kontroll av dataurval – Kontrollmomentet innebär att se över att dataurvalet i systemet Procapita stämmer överens med medarbetarens anställning och därmed behov av tillgång till sekretessuppgifter.
- Kontroll av giltiga användare – Momentet innebär att se över om en användare som inte har avslutats i Procapita fortfarande är anställd.

Samhällsbyggnadsnämnden har kontrollmomentet registerförteckning, likt kommunstyrelsen.

3.5.2 Uppföljning och rapportering

Det framgår av riktlinjer för LIS att det är kommunchefen som innehar ansvaret att följa upp efterlevnaden av LIS. Av intervjuer framgår att uppföljning av detta har skett av den tidigare IT-chefen i form av muntlig återkoppling på ledningsgruppsträffar. Vidare uppges att det finns behov av att upprätta nya former för detta i samband med att funktionen IT-chef inte längre finns kvar i organisationen. I övrigt sker vid tiden för granskningen ingen samlad uppföljning av det informationssäkerhetsarbete som bedrivs i kommunen.

I intervjuer framgår att det inte finns särskilt upprättade former för återrapportering till kommunstyrelsen och nämnder utifrån perspektivet informationssäkerhet.

Återrapportering sker i så fall i samband med rapport från verksamheten.

Vidare lyfts att kommunstyrelsen har fått återkommande återrapportering angående kommunens IT-säkerhet med anledning av samarbetet med Borlänge kommun.

3.5.3 Bedömning

Vi gör bedömningen att det finns upprättade former för att följa upp att LIS efterlevs, men att det i tid för granskningen inte efterlevs. Vi ser därför ett behov av att kommunen upprättar ett uppföljningsarbete i enlighet med riktlinjerna för LIS. Ett etablerat uppföljningsarbete är grunden för ett fortlöpande utvecklingsarbete och därför ett bra underlag för beslut om åtgärder.

Vi gör bedömningen att kommunstyrelsen, socialnämnden samt samhällsbyggnadsnämnden har uppmärksammat risker kopplat till granskningsområdet i internkontrollplanerna. Vi gör bedömningen att övriga nämnder har behov av att komplettera befintliga kontrollmoment med moment kopplat till informationssäkerhet. Detta som ett led i arbetet med att säkerställa att informationssäkerheten upprätthålls och vid brister kan vidta nödvändiga åtgärder.

Av det som uppföljningen av internkontrollplanen för 2021 visar, vill vi ytterligare en gång lyfta fram vikten av att kommunens medarbetare delges utbildning, information och kunskap angående informationssäkerhet.

4 Slutsats och rekommendationer

4.1 Slutsats

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är kommunstyrelsen och nämnderna inte har en tillräcklig intern styrning och kontroll som säkerställer ett ändamålsenligt och systematiskt arbetssätt med informationssäkerheten i kommunen.

Vi gör bedömningen utifrån att upprättade styrdokument samt roller och ansvar inte stämmer överens med nuvarande organisationsuppbyggnad.

Vidare ser vi ett behov av att riskanalyser och informationsklassningar genomförs i syfte att säkerställa att informationen hanteras på korrekt sätt samt att verksamhetssystemen är tillräckligt säkra för att hantera eventuellt känslig information. Det finns även behov av att upprätta rutiner för omprövning av genomförda riskanalyser och klassningar. Då IT-avdelningen i tid för granskningen saknar ett servicenivåavtal från samtliga nämnder samt styrelsen gör vi bedömningen att det finns behov av att upprätta detta.

Då det i uppföljningen av internkontrollplanen framgår att det finns medarbetare som saknar kunskap om hur de ska hantera personuppgifter samt även rutiner för borttappade utrustning gör vi bedömningen att det finns behov av att genomföra utbildningsinsatser avseende informationssäkerhet.

Vidare gör vi bedömningen att samtliga nämnder i sitt internkontrollarbete beaktar informationssäkerhet och utifrån en riskanalys gör en bedömning om det finns behov av att inkludera kontrollmoment riktat mot detta.

Samtliga nämnder samt styrelsen har behov av att upprätta former för uppföljning av det informationssäkerhetsarbete som bedrivs.

4.2 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Se över styrande och stödjande dokument så att de överensstämmer med de organisationsförändringar som skett i kommunen samt se över beskrivningar av roller och ansvar så att de stämmer överens med organisationens nuvarande uppbyggnad.
- Säkerställa att riskanalyser och informationsklassningar av information samt verksamhetssystem genomförs.
- Upprätta former avseende omprövning av genomförda riskanalyser och informationsklassningar.
- Upprätta ett servicenivåavtal (SLA) mellan nämnden och IT-avdelningen.
- Genomföra utbildningsinsatser för samtliga medarbetare i kommunen samt göra dessa obligatoriska, bland annat i syfte att minska risken för att informationssäkerhetsincidenter uppstår.
- Säkerställa att hantering av incidenter sker i enlighet med upprättade styrdokument samt att incidenterna dokumenteras, analyseras och bedöms på kommunövergripande nivå i syfte att kunna vidta nödvändiga åtgärder.
- Ställa krav om uppföljning och åiterrapportering av kommunens samlade informationssäkerhetsarbete i enlighet med LIS så att beslut kan tas om mål och handlingsplan över åtgärder.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderar vi samtliga nämnder att:

- Systematiskt genomföra riskbedömning och informationsklassning av den information som hanteras i system samt utifrån dessa ställa krav om nödvändiga åtgärder.
- Upprätta rutiner avseende omprövning av genomförda riskanalyser och informationsklassningar.
- Säkerställa att uppföljning sker av deltagandet i de utbildningsinsatser som genomförs.
- Upprätta ett servicenivåavtal (SLA) mellan nämnden och IT-avdelningen.
- Beakta informationssäkerhet i internkontrollarbetet och utifrån en riskanalys göra en bedömning om det finns behov av att inkludera kontrollmoment riktat mot detta.
- Upprätta former för årlig uppföljning angående det informationssäkerhetsarbete som sker inom nämndens verksamhetsområde och besluta om nödvändiga åtgärder för att förbättra informationssäkerheten utifrån aktuella risker och behov.

Sätters kommun
Granskning av kommunens informationssäkerhet

2022-11-15

Datum som ovan
KPMG AB

Linnéa Grönvold
Kundansvarig
Certifierad kommunal revisor

Jenny Thörn
Kommunal yrkesrevisor

Ida Larsson
Kommunal yrkesrevisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Kf § 4 Reviderad budget 2023 och budgetdirektiv 2024-2026

KS2022/0413

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta fastställa förslag till reviderad budget 2023 samt förslag till budgetdirektiv och preliminära ramar 2024-2026 enligt:

1. Fastställa förslag till befolkningsprognos 2024-2026 enligt:
11 330 invånare för budget 2024
11 380 invånare för budget 2025
11 430 invånare för budget 2026
2. Fastställa driftsbudgetram för reviderad budget 2023 per nämnd, totalt belopp uppgår till 787 000 000 kr med mål för befolkning på 11 280 invånare.
3. Fastställa investeringsbudget för 2023 med belopp på 101 447 000.
4. Fastställa driftsbudgetram 2024-2026 enligt följande:
År 2024: 808 000 000 kr
År 2025: 835 000 000 kr
År 2026: 862 000 000 kr
5. Fastställa preliminära investeringsramar år 2024-2026 med totalt belopp 240 000 000 kr där investeringsbelopp fördelas lika under perioden med 80 000 000 kr per år.
6. Fastställa förslag till nya finansiella mål för 2023.
7. Fastställa förslag till nya finansiella mål för 2024-2026.

Enligt bilaga 1 Ks § 36/22

Reservation

Christer Eriksson (M), Caroline Willfox (M) och Håkan Jahr (SD) reserverar sig mot beslutet för att klara kommande behov behöver organisationen effektiviseras ytterligare. Moderaterna reserverar sig därav på liggande förslag på budget för att inkomma med eget förslag till kommunfullmäktige.

Ajournering

Ajournering 10 min.10.05-10.15.

Ks § 36 forts

Bakgrund och ärendebeskrivning

Förslag till reviderad budget för 2023 har framtagits med en ny skatteunderlagsprognos per 2022-10-20 som underlag. I jämförelse med skatteunderlagsprognosen per 2022-04-28, som ligger till grund för den beslutade budgeten för 2023, uppgick de förväntade intäkterna för år 2023 till 784 mkr vilket innebär en minskning av skatteintäkter och generella bidrag/utjämning med ca 1,5 mkr i den nya prognosen per 20 oktober 2022

De generella statsbidragen ökar i regeringens Budgetproposition för 2023 med 4,2 miljarder kronor för kommunerna. Enligt underlagen beräknas ökningen för Sätters kommun uppgå till 4,5 mkr per år under 2023-2025, vilket skulle innebära förväntade intäkter för år 2023 på 787,0 mkr. SKR presenterar nästa skatteunderlagsprognos 2022-12-15.

Till reviderad budget har kostnader på 1,2 mkr tillkommit för ökade arvoden from 2023, ytterligare ökning av pensionskostnader med 4,9 mkr och ökning av äskande för RDM på 350 tkr. Reserven för oförutsedda kostnader uppgår till 7,2 mkr. Denna reserv skall räcka till att kompensera för kostnadsökningar, ex för energi- och drivmedelspriser, material mm samt för löneökningar om de blir högre än den ökning på 1,9 % som är budgeterad.

Det är ett underskott i driftsbudgeten på 8,0 mkr för 2023 som föreslås hanteras genom effektiviseringar per nämnd/ sektor med 1 % av den beslutade budgetramen per juni 2022 samt att reserven behöver minskas med 0,5 mkr.

Noteras bör också att kostnaden för pensionsförsäkringar har ökat från 4,9 mkr i den preliminära ramen för 2023 till 11,5 mkr som ligger utanför driftsbudgeten och skall hanteras inom finanserna tillsammans med räntekostnaderna. Utrymmet inom finanserna kommer inte att räcka fullt ut för både försäkringskostnaderna och räntekostnaderna.

En långsiktig prognos för Sätters kommun har arbetats fram och arbetet kommer att fortsätta där hänsyn tas till synpunkter och rekommendationer utifrån rapporten Långsiktig finansiell analys framtagen av PwC och en långsiktig pensionsprognos från Skandikon. Översyn av de finansiella målen har gjorts som resulterar i förslag på nya finansiella mål med fokus på långsiktighet och genomsnitt över tid.

På uppdrag från kommunstyrelsens arbetsutskott har nivån på investeringar justerats med en minskad ram för 2023 på 19% och för hela perioden med 9%.

2022-11-29
Reviderad budget 2023
Budgetdirektiv & preliminära ramar
2024-2026

SÄTERS
KOMMUN

Innehåll

1	Samhällsekonomisk utveckling	3
2	Finansiella mål inom Sätters kommun	6
2.1	Inledning	6
2.2	Intäktsutvecklingen	7
2.3	Resultatmål	9
2.4	Investeringar	10
2.5	Skuldsättning	11
2.6	Pensionsförvaltning	13
3	God ekonomisk hushållning.....	13
4	Mål för verksamheten	14
4.1	Vision	14
4.2	Strategiska mål	14
5	Övriga planeringsgrunder.....	15
5.1	Personalkostnadsökningar och övriga kostnadsökningar	16
5.2	Räntekostnader	17
5.3	Avgifter	17
5.4	Driftbudgetramar totalt	17
5.5	Budgetteknik	18
6	Driftbudgetramar per nämnd/sector	18
7	Investeringsbudget 2023 och preliminära ramar 2024-2026	20
8	Finansiella mål	21
9	Finansiella rapporter	23
9.1	Resultaträkning	23
9.2	Balansräkning	24
10	Tidplan för budgetarbetet	25

1 Samhällsekonomisk utveckling

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) presenterade en ny skatteunderlagsprognos den 20 oktober. Jämfört med den prognos SKR presenterade i augusti är den viktigaste förändringen att SKR nu räknar med svagare konjunktur och högre priser. Båda dessa faktorer drar ner det reala skatteunderlaget 2022–24. I prognosen räknar SKR med svagare nominell skatteunderlagstillväxt under hela prognosperioden och att köpkraften är än mer nedreviderad på kort sikt. Detta beror på en ännu högre allmän prisuppgång och effekten på värderingen av pensionsskulden som ökat prisbasbelopp innebär. Slutåret är prisutvecklingen något nedreviderad.

Samhällsekonomisk utveckling

Skatteunderlagsprognosen vilar på ett en prognos och ett medelfristigt scenario fram till 2025 där svensk ekonomi når normalkonjunktur mot slutet av perioden.

Sverige går in i en längre lågkonjunktur

Utfallen för svensk inflation har nyligen varit överraskande höga. Den oväntat höga inflationen har definitivt lyft inflationsutsikterna på kort sikt, men i hög grad även för de kommande 12 månaderna. Samtidigt har en mycket brant ränteuppgång synts de senaste månaderna, huvudsakligen drivet av centralbankernas höjda styrräntor. Pris- och ränteuppgångarna blir därmed större än vad SKR räknat med i tidigare prognoser. Frågan är inte längre ”om” Sverige går mot en lågkonjunktur utan ”hur snart” vi når dit, samt hur djup den blir. SKR:s prognos är att svensk BNP faller nästa år. Detta medför att den postpandemiska återhämtningen för arbetsmarknaden bryts. Antalet sysselsatta kommer att minska och arbetslösheten beräknas ligga på knappt 8,5 procent 2023–2024. I SKR:s framskrivning beräknas att BNP- och timtillväxten repar sig under 2024, men att konjunktoren stärks mer påtagligt först 2025. Mycket svag konjunkturutveckling antas medföra sjunkande räntor redan nästa år. Trots detta kommer ränteläget då att vara betydligt högre än de senaste åren. Den långa eran av oerhört låga räntor är över. På samma sätt kommer konsumentpriserna totalt sett, efter rekordsnabba ökningar 2021–2023, inte heller falla tillbaka till gamla nivåer. Trots att SKR räknar med att inflationen sjunker snabbt nästa år lär ekonomins aktörer få leva med bestående högre priser på många varor och tjänster.

Tabell 1 Nyckeltal för den svenska ekonomin (Procentuell förändring)

	2021	2022	2023	2024	2025
BNP*	4,9	2,6	-0,7	1,8	2,8
Sysselsättning, timmar*	2,2	1,8	0,3	1,4	1,3
Relativ arbetslöshet, procent	8,8	7,5	8,4	8,4	8,2
Timlön, Nationalräkenskapema	2,7	3,6	3,2	3,3	3,4
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,6	2,9	3,2	3,3	3,4
Inflation, KPIF	2,4	7,5	5,0	1,5	1,7
Inflation, KPI	2,2	8,3	7,1	1,1	1,4
Befolkning, 15–74 år	0,0	0,4	0,5	0,5	0,5

*Kalenderkorrigerat.

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Regioner.

Den svenska BNP-tillväxten bromsar in och blir negativ 2023. Även antalet arbetade timmar bromsar in. Därefter tar konjunkturen fart igen. Det är den högre inflationen som urholkar köpkraften, den är 7,5 procent i år och 5,0 procent 2023. Arbetslösheten stiger något men går till 8 procent som årsgenomsnitt 2025.

Kraftig urholkning av skatteunderlaget

I reala termer växer skatteunderlaget med 0,9 procent per år 2022–2025, att jämföra med de senaste tio årens genomsnitt på 1,8 procent. År 2023 faller till och med köpkraften med 2,7 procent; intäkterna beräknas reellt sett bli kraftigt lägre än föregående år. Detta tapp är varaktigt och kommer kräva minskade utgifter framöver om inte statsbidragen höjs ordentligt.

Den höga prisuppgången i kommunsektorn beror dels på högre insatspriser och dels på ökade pensionskostnader. Pensionskostnadens ökning har två förklaringar. Det nya avtalet AKAP-KR är något dyrare än tidigare avtal, men till största del beror ökningen på en ny värdering av sektorns pensionsskuld. De förmånsbestämda avtalspensionerna är värdesäkrade med prisbasbeloppet, vilket betyder att pensionsskulden växer när prisbasbeloppet höjs.

Sammantaget för perioden beräknas skatteunderlaget inte räcka till att finansiera en växande kommunal verksamhetsvolym i linje med den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen framöver större än tidigare, de i arbetsför ålder behöver försörja allt fler (yngre och äldre). Särskilt de ökade behoven av omsorg och vård av äldre kräver allt större resurser.

Tabell 2 De senaste skatteunderlagsprognoserna

Procentuell förändring, ackumulerat är jämfört med 2020

	2021	2022	2023	2024	2025
SKR, aktuell	5,3	5,2	4,0	4,5	4,1
SKR, föregående	5,3	4,9	4,7	4,4	4,5
Regeringen, apr	5,0	4,2	4,5	3,4	3,6
ESV, sep	5,3	5,1	4,7	3,9	3,7
Ackumulerat					
SKR, aktuell	5,3	10,8	15,2	20,4	25,4
SKR, föregående	5,3	10,5	15,6	20,7	26,1
Regeringen, apr	5,0	9,4	14,3	18,2	22,5
ESV, sep	5,3	10,7	15,9	20,5	24,9

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, och Sveriges Kommuner och Regioner.

Ackumulerat under 2021–2025 har SKR reviderat ner ökningen av skatteunderlagsprognoserna sedan augusti. Ekonomistyrningsverkets septemberprognos visar en något svagare prognos än SKR. Regeringens prognos, som är från i april, visar en betydligt lägre skatteunderlagsprognos.

Disponering av resultatutjämningsreserven

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för RUR som beslutas av fullmäktige. Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med nuvarande prognos skulle det vara möjligt för 2023 och 2025. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat.

Tabell 3. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling
Förändring i procent per år

	2021	2022	2023	2024	2025
Snitt 10 år	4,1	4,2	4,4	4,3	4,4
Årlig ökning	5,6	5,7	3,1	4,5	4,1
Differens	1,5	1,5	-1,2	0,2	-0,3

Källa: Skatteverket och Sveriges Kommuner och Regioner.

Budgetpropositionen för 2023 samt höständringsbudgeten för 2022

Den 8 november presenterade regeringen Budgetpropositionen för 2023 (2022/23:1) och Höständringsbudget för 2022 (2022/22:3). Budgetpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2023–2025. Höständringsbudgeten anger förändringar i årets budget.

De generella statsbidragen ökar i regeringens Budgetproposition för 2023 med 4,2 miljarder kronor för kommunerna. Samtidigt är riskskatten kvar för kommunal samverkan genom Kommuninvest och den kompensation på 210 miljoner kronor som tillföll kommunerna är inkluderade i det generella tillskottet på 4,2 miljarder.

SKR sammanfattar de förslag inom olika områden som berör kommunerna åren 2023–2025 i cirkulär 22:40.

I propositionen beskrivs hur ett högt inflationstryck har försämrat utsikterna för världsekonomin. I synnerhet i euroområdet väntas tillväxten dämpas, till flöjd av störningarna på energimarknaderna. År 2023 beräknas BNP falla, såväl i euroområdet som i Sverige. Både 2023 och 2024 råder lågkonjunktur i Sverige.

Regeringens skatteunderlagsprognos

I den skatteunderlagsprognos som regeringen presenterar ökar skatteunderlaget med 25,2 procent på fem år, något lägre än SKR:s prognos från oktober. Skatteunderlagsprognosen från regeringen visar samma utveckling i närtid (2022–2023), vad som skiljer sig är när återhämtningen tar vid efter lågkonjunkturen samt hur skatteförslag i budgetpropositionen påverkar skatteunderlaget. SKR prognosticerar en lägre lönesummatillväxt främst 2023 men större inkomster av övriga poster, och sammantaget en något större uppgång för skatteunderlaget (till 2025), jämfört med regeringen. Regeringens prognos på skatteunderlaget är uppreviderad jämfört med 2022 års vårproposition. Det bedöms nu sammantaget bli 2,3 procentenheter högre. Lönesumman är uppreviderad med runt 2,4 procentenheter i bidragstermer samtidigt som övriga poster är något nedreviderade. Tidigare beslutade reglerändringar gällande åldersgränser i skatte- och socialavgiftssystemet medför att den faktiska utvecklingen av kommunsektorns skatteunderlag ökar mer än det underliggande för 2023. Regeringens förslag i denna budgetproposition motverkar detta till stor del. Förslagen avser höjd milersättning för avdrag för resor till och från arbetsplatsen med egen bil eller förmånsbil.

2 Finansiella mål inom Sätters kommun

2.1 Inledning

Sätters kommun skall ha en över tid stabil ekonomi. En stabil ekonomi är en grundläggande förutsättning för att kommunen skall klara de ålägganden som riksdagen har beslutat om och de satsningar som kommunen själv vill göra. Kommunen kan endast med en stabil ekonomisk grund fullfölja sina åtaganden gentemot kommunens invånare. Kommunens budget grundar sig på en anpassning av kostnaderna till de förväntade intäkterna och därigenom upprättas en budget i balans. Detta är ett grundläggande krav i kommunallagen som kommunen är skyldig att följa.

Kommunens bostadsbolag, Säterbostäder AB, skall uppvisa positiva resultat under planperioden. Det tidigare utgivna aktieägartillskottet på 9 Mkr har under 2014 återbetalats till kommunen. Återbetalningen har använts för att finansiera en nyemission på 9 Mkr i aktiekapital. Genom att öka aktiekapitalet möjliggörs en högre utdelning från bolaget. Beslut om utdelning tas på bolagets stämma efter avgiven årsredovisning.

Kommunen har ett åtagande för pensioner intjänade före 1998 som inte redovisas som skuld i kommunens balansräkning. Åtagandet kommer att infrias successivt i takt med att kommunalt anställd personal går i pension och kommunens kostnader för pensioner kommer att öka markant när de stora åldersgrupperna födda på slutet av 40-talet och början av 50-talet går i pension. Mer än 50 % av denna kostnadsökning kan finansieras via de medel som avsatts i kapitalförvaltning, i samband med försäljningen av Sätters Energiverk. Resterande kostnadsökning måste hanteras inom ordinarie ekonomiska ramar och för detta måste kommunen ha en finansiell beredskap.

En långsiktig prognos för Sätters kommun har arbetats fram och arbetet kommer att fortsätta där hänsyn tas till synpunkter och rekommendationer utifrån rapporten Långsiktig finansiell analys framtagen av PwC och en långsiktig pensionsprognos från Skandikon. Översyn av de finansiella målen har gjorts som resulterar i förslag på nya finansiella mål med fokus på långsiktighet och genomsnitt över tid.

2.2 Intäktsutvecklingen

Tre saker är av avgörande betydelse för intäktsutvecklingen; befolkningsutvecklingen, skatteunderlagets utveckling, det kommunala utjämningsystemets utformning samt statens anslag till detta.

Befolkningsutveckling

Befolkningsutvecklingen i Sätters kommun har varit positiv från 2015 till 2017 och har därefter stagnerat under 2018 och 2019 då tillgången på lediga bostäder varit begränsad. Befolkningsutvecklingen tog sedan fart och ökade under 2020 med 68 personer och fortsatte sedan att öka ytterligare under 2021 med 81 personer till 11 242 invånare per den 31 december 2021. Befolkningen har sedan fortsatt att öka under 2022 och enligt den senaste officiella statistiken från SCB hade Säter en befolkning på 11 288 invånare den 31 augusti 2022.

Förslag till befolkningsprognos

Det mål som beslutades i budgetdirektiven för år 2023-2025 med 11 250 invånare för år 2023 uppnåddes redan i början av 2022. Förslag på en förändrad befolkningsprognos togs fram som beslutades i juni 2022. Denna prognos ligger i linje med SCB:s riksprognos utifrån skatteunderlagsprognosen per 2022-02-17 med en befolkningsökning på ca 50 personer per år. Enligt befolkningsprognosen är beräkningsgrunden 11 280 invånare för budget 2023.

I prognosen för budgetdirektiven 2024-2026 förväntas befolkningsökning på 50 personer per år fortsätta och beräkningsgrunden beräknas uppgå till 11 330 för budget 2024, 11 380 invånare för budget 2025 och 11 430 för budget 2026.

Befolkningen påverkar skatteunderlaget och nivån på de förväntade intäkterna. Om prognosen inte uppnås tappar kommunen ca 65 tkr per invånare i skatteintäkter och generella bidrag.

Skatteintäkter och generella bidrag

De egna skatteintäkterna och bidraget från inkomstutjämningen är beroende av hur skatteunderlaget, de totala taxerade inkomsterna, utvecklas. Det exakta utfallet är inte tillgängligt förrän vid definitiv taxering i november året efter inkomståret. Vid budgeteringstillfället bygger intäktberäkningen på prognoser för det framtida utfallet. Kommunen använder sig av de prognoser som görs av Sveriges kommuner och regioner (SKR), 4-5 gånger per år.

För de egna skatteintäkterna görs en justering utifrån historiska utfall. Den senaste skatteunderlagsprognosen är från 2022-10-20.

Det har skett stora förändringar vad gäller skatteintäkter och generella bidrag under 2020 där extra bidrag beslutades/aviserades för 2020 och för kommande år, covid-19 relaterade bidrag och ökning av riktade bidrag. I budgetunderlaget har regeringens äldreomsorgssatsning på 4 miljarder inkluderats. Äldreomsorgssatsningen är ett riktat permanent statsbidrag, utan krav på bemanning eller liknande. Detta bidrag har hanterats som ett generellt bidrag och uppgår till 5,5 mkr per år från 2021 tom 2023.

I jämförelse med skatteunderlagsprognosen per 2022-04-28, som ligger till grund för den beslutade budgeten för 2023, uppgick de förväntade intäkterna för år 2023 till 784,0 mkr vilket innebär en minskning med ca 1,5 mkr i den nya prognosen per oktober 2022.

Nedan visas fördelningen över skatteintäkter och generella bidrag för åren 2022-2026 enligt den senaste skatteunderlagsprognosen per 2022-10-20.

Skatteunderlagsprognos

per 2022-10-20

	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Inkomstutjämning	109,4	126,9	126,8	140,5	145,2	151,2	157,5
Kostnadsutjämning	-14,3	-19,5	-19,2	-10,9	-11,1	-11,3	-11,6
Regleringspost	33,1	31,0	28,2	17,2	16,9	13,1	9,4
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Införandebidrag	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämning	-1,2	1,2	1,1	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
Välfärdsbidrag	5,5	5,5	5,5	5,5	0,0	0,0	0,0 *)
Fastighetsavgift	34,7	36,1	34,6	37,5	37,5	37,5	37,5
	169,5	181,3	176,9	188,5	187,2	189,1	191,5
Skatteintäkter	543,3	564,3	564,4	595,7	621,4	646,4	671,4
Slutavräkning innevarande år	12,7	13,1	2,1	-1,7	0,0	0,0	0,0
Slutavräkning tidigare år	1,8	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	557,8	581,4	566,5	594,0	621,4	646,4	671,4
Total	727,3	762,7	743,4	782,5	808,6	835,5	862,8

*) Äldreomsorgssatsning har inkluderats för år 2021-2023

De generella statsbidragen ökar i regeringens Budgetproposition för 2023 med 4,2 miljarder kronor för kommunerna, vilket innebär en ökning med 4,5 mkr för Sätters kommun.

I nästa skatteunderlagsprognos som kommer 2022-12-15 finns information om förändrade förutsättningar och definitiva uppgifter om PO-pålägg för år 2023.

2.3 Resultatmål

Målet över tid har varit att resultatet skall överstiga 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning. Plusresultatet är inte en vinst utan ett överskottsmål, som bl. a skall täcka:

- Inflationssäkring av eget kapital. Vid ett nollresultat minskar det egna kapitalet i reala värden med kostnaden för inflationen
- Finansiellt sparande för framtida behov som investeringar, och pensionsåtaganden
- Marginaler för osäkerheter i intäkter och kostnader

Nytt förslag på resultatmål

En översyn av resultatmålet har genomförts och kommunen kommer att behöva öka resultatmålet till minst 3% i genomsnitt av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning för att kommunen skall kunna hantera ökade behov av investeringar de kommande åren och det ökade lånebehovet. Med fokus på långsiktighet så kommer beräkning och analys att göras för kommande tioårsperiod. I samband med budget och framtagning av budgetdirektiv kommer årliga resultatmål att föreslås vilka kan variera med anledning av omvärldsfaktorer och kommunens satsningar/fokusområden.

Resultatmål för 2023 och planperioden 2024-2026:

Resultatmålet är lagt på det balanskravsavstämda resultatet, där hänsyn tagits till såväl avkastning som tillskott från kommunens pensionsmedelsförvaltning.

Det råder fortfarande stor osäkerhet med anledning av omvärldsfaktorer med kostnadsökningar, höga pensionskostnader för 2023 och 2024, löneökningar, ränteutvecklingen, kriget i Ukraina mm som kommer att påverka kommunens resultat. Det kommer således vara svårt att kunna uppnå ett resultat på 3% under 2023 och 2024. För 2023 beräknas kommunen göra ett underskott och disponering av RUR beräknas behöva göras. För att parera underskott i driftsbudgeten föreslås effektiviseringar av driftkostnaderna under 2023 och även kommande år samt också omprioriteringar och framflyttning av investeringar behöver göras. Nivån på uttag av pensionsmedel behöver ökas vissa år för att kunna nå 3%, sedan behöver uttag gå tillbaka på normal nivå samt också anpassas i takt med att pensionsmedel förbrukas.

För 2023 har ett nollresultat föreslagits där disponering av resultatutjämningsreserv (RUR) behöver göras med 5,7 mkr. Förutsättningar för att använda RUR förväntas vara uppfyllda år 2023. Slutligt beslut tas i samband med beslut om årsredovisning för det aktuella året. Totalt belopp att disponera från RUR uppgår till 5,9 mkr.

Förslag budgeterat justerat resultat för perioden 2024-2026:

	2024	2025	2026
Justerat resultat:	16,2 mkr (2,0 %)	25,1 mkr (3,0 %)	26,2 mkr (3,0 %)
Uttag pension:	12,1 mkr	7,4 mkr	11,9 mkr

2.4 Investeringar

Investeringsbehovet är fortsatt stort. För att inte kostnaderna för investeringar ska ta alltför stort utrymme av den kommunala kakan behöver investeringsnivåerna anpassas i storlek och tid. Mål för självfinansieringsgrad är viktigt och med självfinansiering menas det likvida utrymme som skapas av kommunens resultat och nivå för avskrivningar. Undantag från självfinansieringsgraden kan beslutas av kommunfullmäktige för enskilda objekt.

Exempel på investeringsbehov:

- Lokalöversyn
- Underhåll på befintliga lokaler
- Anläggningar vatten och avlopp
- Infrastruktur
- Digitalisering

I arbetet med framtagning av långsiktsprognos för Sätters kommun framgår det att det finns stora kommande investeringsbehov men kommunen kommer att behöva prioritera och omfördela bland investeringsprojekt. Första fokus bör vara på effektiviseringsinvesteringar och kärnverksamhet.

Investeringar avseende byggnation av ett nytt särskilt boende till ett belopp av 230 mkr avser ett enskilt objekt som har beslutats av kommunfullmäktige och är således inte medräknad i de preliminära ramarna.

Budget 2023 och budgetdirektiv med preliminära investeringsbudgetramar 2024-2026:

Preliminära ramar enligt budgetdirektiv 2023-2025 (KF 2021-11-25) uppgår till totalt 225 mkr, där de preliminära nivåerna per år är jämt fördelade över tidperioden med 75,0 mkr per år. I beslutad budget per juni uppgick äskande för perioden 2023-2025 till 295,0 mkr vilket var 70 mkr högre än de preliminära ramarna.

Förslag reviderad budget 2023

I enlighet med uppdrag från KSAU har förslag till reviderad budget med prioriteringar och framflyttning av investeringar gjorts. Investeringsnivån för 2023 föreslås minskas med 23,6 mkr som motsvarar en minskning med 19% och totalt för perioden 2023-2025 har minskningar gjorts med 27,7 mkr som innebär en minskning med 9%.

Det är svårt att nå 100% upparbetningsgrad genom att kommunen inte kan påverka samtliga faktorer kopplat till genomförande av olika investeringar, t.ex. förseningar kan uppstå av olika anledningar såsom materialbrist, resursbrist, överklagan mm. En rimlig upparbetningsgrad baserad på historiska fakta ligger kring ca 70%-80%. Upparbetningsgraden har uppskattats till 75 % per år.

Budget för 2023 föreslås uppgå till 101,4 mkr och med upparbetningsgrad på 75% är det 76,1 mkr. Investeringsramar för perioden 2023-2025 uppgår till 267,3 mkr vilket överstiger de preliminära ramarna med 42,3 mkr och inklusive beräknad upparbetningsgrad på 75% blir det 200,5 mkr.

Beräkningar av finansiella mål görs med hänsyn tagen till upparbetningsgrad per år och ligger till grund för framtagning av de finansiella rapporterna.

	2023	2024	2025
Investeringsbudgetramar	101,4 mkr	84,7 mkr	81,2 mkr
Ramar inklusive upparbetningsgrad	76,1 mkr	63,5 mkr	60,9 mkr

Förslag preliminära investeringsbudgetramar 2024-2026

Förslag på en preliminär ram på totalt 240 mkr för perioden 2024-2026, där de preliminära nivåerna per år är jämt fördelade över tidperioden med 80 mkr per år.

Förslag till mål för självfinansieringsgrad:

Målet för självfinansieringsgraden föreslås vara att minst 60 % av investeringarna skall vara självfinansierade med beräkning per år och över en 4 års period. Vid behov av större investeringar kommer självfinansieringsgraden att kunna variera och vara lägre eller högre vissa år, vilket tas fram i budgetarbetet. Beräkningar av självfinansieringsgrad görs exklusive nytt särskilt boende till år 2024.

Målet på 60 % kommer inte att uppnås år 2023. Under perioden 2024-2026 beräknas målet uppnås per år men först år 2026 vid beräkning över en 4 års period.

Självfinansieringsgrad (%)	2024	2025	2026
Per år	97%	117%	84%
Över en 4 års period	45%	52%	68%

2.5 Skuldsättning

Sätters kommun hade en låneskuld 2021-12-31 på 240 mkr. Under 2022 har nya lån upptagits med 40 mkr och ökad upplåning förväntas ske under året med ytterligare 90 mkr som leder till att låneskulden beräknas uppgå till 370 mkr vid årets slut. Under 2023 beräknas låneskulden öka med 90 mkr och under perioden 2024-2026 beräknas låneskulden öka med 15 mkr.

Sätters kommun har haft en jämförelsevis låg skuldsättningsnivå. Det har även kommunens bostadsbolag, Säterbostäder AB. Både kommunen och bostadsbolaget står dock inför stora investeringar som kräver ökad upplåning, och skuldsättningen behöver styras. I riktlinjer för god ekonomisk hushållning har därför ett skuldsättningsstak införts. Detta är relaterat till Kommuninvests limit för kommunkoncerner.

Målet för kommunkoncernens skuldsättning har under flera år varit att skuldsättningen maximalt skall uppgå till 75 % av Kommuninvests limit. I skuldsättning ingår kommunkoncernens kortfristiga och långfristiga skulder, avsättningar, pensionsåtaganden och extern borgen med avräkning av kassa/bank samt 85 % av det bokförda värdet på kommunens kapitalförvaltning (pensionsmedel).

Kommunkoncernens skuldsättning uppgick 2021-12-31 till 72 528 kr/invånare och 75 % av koncernens limit var 92 250 kr/invånare. Detta är nettoskuldsättning för koncernen och uppföljning kommer fortsätta att göras vid kommande årsbokslut.

Kommunfullmäktige fastställer låneram för Sätters kommun och för kommunens bolag varje budgetår. För 2023 uppgår kommunens låneram till 500 mkr samt kommunen kan utnyttja krediten på 38 mkr på kommunens koncernkonto. Sätters kommun skall såsom egen skuld ingå borgen för Säterbostäder AB:s låneförpliktelser upp till totalt högsta lånebelopp på 435 mkr och för Sätters Kommuns Fastighets AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 2,4 mkr.

Förslag till förändring av mål för skuldsättning

Mål för kommunkoncernens skuldsättning behöver justeras under kommande år för att kunna möta de ökade investeringsbehov som finns inom både kommunen och bostadsbolaget och de behov av ökad upplåning som detta leder till. Ökad upplåning leder till ökade räntekostnader och med ökade räntenivåer kommer räntekostnaderna att öka kommande år.

Förslag till nytt mål för skuldsättning är att ett lånetak införs i stället vilket innebär att beräkning görs av den faktiska skuldsättningen inom kommunkoncernen i förhållande till kommunens invånare. Beräkningen görs på kommunkoncernens totala låneskulder per invånare i stället för på nettoskuldsättningen. Förslaget innebär att målet på en skuldsättningsgrad för kommunkoncernen på 75 % av Kommuninvests limit slopas.

Total fastställd låneram av Kommunfullmäktige för Sätters kommun och för kommunens bolag uppgår till 975,5 mkr för 2023 och innebär ett lånetak på 86 000 kr per invånare.

Långsiktigt mål för kommunkoncernens totala lånetak är 90 000 kronor per invånare.

Ökad upplåning resulterar i ökade räntekostnader som påverkas av ränteutvecklingen.

2.6 Pensionsförvaltning

Vid försäljningen av Sätters energiverk avsattes 70 mkr till kapitalförvaltning för framtida pensionskostnader. 1998 placerades dessa medel i aktiv kapitalförvaltning hos två förvaltare. I det reglemente som reglerar hur förvaltarna får placera kapitalet har angetts att huvuddelen skall vara placerat i räntebärande värdepapper. Aktiemarknadens svängningar har påverkat kapitalets utveckling. När kursutvecklingen har varit god har avkastningen bidragit till att förbättra kommunens kapital. Vid nedgången i börsen sjunker värdet. För att motverka svängningar i kapitalets värde, är kapitalet placerat i Statliga realränteobligationer samt övriga räntebärande värdepapper. Detta ger en långsammare, men mer stabil värdeökning.

Kommunen skall för varje år ta ett beslut om hur mycket av pensionsfonden som skall utnyttjas för pensionsutbetalningar. Fonderingen av pensionsmedel, och utnyttjandet av de fonderade medlen kan utgöra grund för att frånga kravet på balans i budget och bokslut. Budgeten kan underbalanseras med det belopp som används ur fonden.

Förslag nya mål:

Avkastningen på pensionsförvaltningen har tidigare varit 1 % per år. Mål på avkastning på pensionsmedel slopas genom att det inte längre är ett relevant mål med anledning av att pensionsmedel värderas till marknadsvärde som ligger utanför kommunens kontroll.

Kostnader för utbetalda pensioner finansieras upp till ca 7,5 mkr per år av skattemedel. För belopp över denna nivå tillskjuts medel från pensionsförvaltningen. Mål för pensionsförvaltningen för år 2022 uppgår till 7,4 mkr. Inget uttag föreslås för 2023 och för 2024 föreslås utökad nivå 12,1 mkr, för 2025 normal nivå på 7,4 mkr och utökad nivå för 2026 på 11,9 mkr.

3 God ekonomisk hushållning

Kommuner ska enligt kommunallagen (2017:725) ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. Om kommunen har en resultatjämningsreserv (RUR) ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den.

God ekonomisk hushållning råder när de verksamhetsinriktade målen uppnås samtidigt som de finansiella målen är uppfyllda.

RUR (Resultatjämningsreserv)

Sätters kommun har en resultatjämningsreserv vars syfte är att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna.

Resultatutjämningsreserven ska användas när kommunen i en balanskravsutredning uppvisar ett negativt resultat som beror på en svag utveckling av skatteunderlaget.

Medel får disponeras ur RUR när följande förutsättningar är uppfyllda;

- den årliga förändringen av rikets skatteunderlag understiger den underliggande genomsnittliga ökningstakten för riket de senaste tio åren,
- ett negativt resultat skulle uppstå vid en balanskravsutredning om medel inte tillförs

Resultatutjämningsreserven får maximalt uppgå till ett belopp som motsvarar 3 % av skatter, generella statsbidrag och utjämning.

Ett preliminärt beslut om reservering till och disponering ur resultatutjämningsreserv tas i samband med beslut om budget. Slutligt beslut tas i samband med beslut om årsredovisning för det aktuella året.

Disponering av RUR

Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Enligt SKR:s nuvarande prognos skulle det vara möjligt att RUR får disponeras för 2023 och 2025 genom att det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet.

4 Mål för verksamheten

4.1 Vision

Säter är en välkomnande kommun.

- Vi bygger framtiden genom engagemang och samarbete.
- Vi skapar framtidstro och livskvalitet.
- Vi strävar mot ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle.

4.2 Strategiska mål

Ett rikare liv

Alla människor har behov av att känna samhörighet. Fritid är den tid vi inte är i skola eller på jobb. Rik fritid innebär rekreation och social gemenskap som är tillgänglig för alla. Rik fritid stimulerar och skapar välbefinnande. Fler människor ska kunna utöva och ta del av det ökande utbudet av organiserade och oorganiserade aktiviteter och sysselsättningar.

Ett miljöarbete på väg mot en hållbar kommun

Sätters kommun tar sitt ansvar för vår gemensamma framtid. De nationella och regionala miljömålen ligger till grund för ett ansvarsfullt och strategiskt lokalt miljöarbete. Kommunens verksamheter ska utveckla ett förhållningssätt som innebär kloka beslut och agerande utifrån ett miljöperspektiv. Vi ska bidra till att öka kunskap, förmåga och motivation till ett miljö/klimatmedvetet förhållningssätt.

En omsorgsfull boendeutveckling

I Sätters kommun ska det alltid vara möjligt att bo, i miljöer som är hälsofrämjande och som upplevs passa den egna levnadssituationen. I all planering och byggnation är hållbarhet prioriterat. Det innebär att miljöpåverkan minimeras, att det möjliggör att människor kan skapa och upprätthålla goda sociala relationer och ger möjlighet att leva rika liv. Det är tryggt att bo och leva i Sätters kommun.

En bra start i livet

Alla i Sätters kommun ska ha en egen försörjning och ett liv med god hälsa. Unga ska ha förutsättningar för att göra val i livet baserat på förmågor och intressen.

De unga årens upplevelser och lärande ska öka barn och ungas förmåga och motivation att delta i samhällslivet och den demokratiska processen.

En stimulerad tillväxt

I Sätters kommun ska det vara möjligt att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande. Det innebär att vi ska öka vår förmåga att kunna bistå med planlagd mark, bistå med att hitta lokaler och tillsammans med näringslivet arbeta för goda kommunikationer, tillgång till kompetens och företag som ligger i framkant av utvecklingen.

En uppdragsbaserad kommun

som människor behöver och vill ha nu och framöver. Det kräver att vi utvecklar en ännu mer kompetent organisation som anpassar sig, är innovativ och vågar prova nya metoder. Kommunen utvecklar förhållningssätt som innebär att invånare och andra som kommer i kontakt med oss i högre grad upplever att vi är professionella, och ger effektivt och behovsanpassat bemötande.

5 Övriga planeringsgrunder

Utöver de finansiella målen och verksamhetsmålen styr även andra faktorer det ekonomiska utrymmet för kommunens verksamheter. I dagsläget är det framför allt omvärldsfaktorer som har stor påverkan på kommunens ekonomi.

Kommunfullmäktige fastställer följande beräkningsgrunder som skall användas i beräkningen av kommunens kostnader.

5.1 Personalkostnadsökningar och övriga kostnadsökningar

Personalkostnader utgår från SKR:s prisindex för kommunal verksamhet med anpassning till lokal ambitionsnivå. SKR:s antaganden gäller för riket.

SKR:s prisindex för kommunal verksamhet	Prognos per 2022-10-20				
	Budget 2023 per 2021-09-30	2023	2024	2025	2026
SKR	2,50%	3,2%	3,3%	3,4%	3,3%
Säters Kommun	1,90%	3,2%	3,3%	3,4%	3,3%

I beslutad budget per juni är löneökningarna beräknade med 1,9% men de faktiska ökningarna beräknas bli högre. Om det blir en löneökning på 3% skulle det innebära en ökning med ca 6 mkr.

Kostnader för pensioner ökar dramatiskt under 2023 och 2024. Enligt pensionsprognosen från Skandia ökar kostnader för pensioner och pensionsförsäkringar med ca 17,8 mkr för 2023, vilket motsvarar en ökning med ca 44%.

PO-påslag för 2022 är 39,25 %. SKR föreslår ett genomsnittligt PO på 44,53 % i kommunerna för år 2023, vilket innebär en ökning med 5,3 procentenheter jämfört med år 2022. PO-påslag för 2024 beräknas öka ytterligare till 45,6 % men för 2025 vara tillbaka på tidigare nivå på 40,5 %. Antagande görs att 40,5% gäller även för 2026. Arbetsgivaravgifterna enligt lag uppgår fortsatt till 31,42%. SKR presenterar slutligt PO-påslag för 2023 per 2022-12-15.

Avsättning för underhåll fastigheter

Enligt regelverket för komponentavskrivningar skrivs t ex komponenterna i en fastighet av på olika tidslängder. När den är avskriven och ska ersättas behandlas den som en ersättningsinvestering som skrivs av på samma tidslängd. Detta innebär att behovet av avsättning för underhåll kommer att minska med tiden och ersättas av investeringsmedel. Det kommer dock att finnas kvar vissa åtgärder som bokförs som underhåll. Fördelningen mellan avsatta medel för underhåll och ersättningsinvestering behöver klargöras ytterligare. I avvaktan på detta bör avsättningen för underhåll ligga kvar på nuvarande nivå 80 kr/kvm.

Kostnader för kost och lokalvård

Kostnaderna för kost och lokalvård beräknas utifrån satt ambitionsnivå med hänsyn tagen till beslutade antaganden om kostnadsökningar för personal och övriga kostnader. Hänsyn tas även till förändringar i beställande nämnds beställningar.

Övriga kostnader

Finns index för kostnadsuppräknings angivna i avtal om köp av tjänster och varor används dessa. För kostnader som inte styrs av avtal används Riksbankens bedömning av KPIF:s utveckling. KPI

med fast ränta (KPIF) är ett mått på underliggande inflation och syftar till att ta bort effekten av förändrade räntesatser från KPI. Inflationen (KPIF) var 2,4 % under 2021 och har ökat drastiskt under 2022 och beräknas ligga kvar på en hög nivå under 2023.

	2022	2023	2024	2025
KPIF	7,5 %	5,0 %	1,5 %	1,7%

5.2 Räntekostnader

Räntekostnaderna har ökat kraftigt under 2022. Extern räntesats för av kommunen upptagna lån beräknas till 1,8% för 2023 och förväntas öka till mellan 2,0% och 3 % under 2024-2026. Vid bedömningen av räntesats har Riksbankens prognos för reporäntans utveckling använts och kommunens beräknade genomsnitt för de kommande åren.

Intern räntesats för beräkning av kapitalkostnader är satt till 1,5 % för 2023 men förväntas öka till 2,0% för 2024-2026. Avstämning av internräntan kommer att behöva göras under perioden.

5.3 Avgifter

Utrymmet för avgiftshöjningar i de kommunala verksamheterna är begränsat. För VA och Renhållning har kommunen sedan flera år en full avgiftsfinansiering. För äldreomsorg och barnomsorg finns maxtaxor som begränsar kommunens möjlighet att avgiftsfinansiera verksamheten. På övriga områden har avgifterna relativt liten effekt på kommunens ekonomi.

De möjligheter som finns att öka avgiftsfinansieringsgraden måste dock övervägas och förslag på reviderade avgifter skall där detta är möjligt lämnas i samband med budgetförslagen från nämnder och sektorer. Förslag till avgiftshöjningar skall även redovisas separat som egna ärenden och särskilt beslut om dessa skall tas i Kommunfullmäktige.

5.4 Driftbudgetramar totalt

Totala preliminära driftbudgetramar framräknade utifrån ovanstående ekonomiska mål och övriga planeringsgrunder:

2023:	782,5 mkr	Ökar till 787,0 mkr inkl budgetpropositionen
2024:	808,0 mkr	
2025:	835,0 mkr	
2026:	862,0 mkr	

Nedbrutna budgetramar för respektive nämnd och sektor redovisas för budget 2023. Nämnderna och KS skall lägga förslag till en budget som inryms i den preliminära ramen. Behöver åtgärder vidtas för att åstadkomma detta skall förslag med konsekvensbeskrivningar inlämnas med budgetförslaget.

5.5 Budgetteknik

Ekonomienheten kommer liksom tidigare år att utsända tekniska anvisningar för budgetmaterialets utformning. Allt material samlas i nätverket under V:/Budget/Budget 2024.

6 Driftbudgetramar per nämnd/sektor

Förslag till reviderade driftbudgetramar för nämnder, Kommunstyrelsesektor och samverkansverksamheter:

DRIFTBUDGET 2023 <i>1000-tal kr</i>	Budget 2022	Beslut KF Budget 2023	Ökning behov/ Tillkomm.	Omföring IT- samverkan	Omföring FIE	Ökning arvoden	Avrundning	Förslag Effektivisering 1%	Förslag Budget 2023
Nämnd/förvaltning									
Kommunstyrelsen	91 763	97 203	12 622	-3 829	-1 400	602	-8	-1 210	103 980
Kommunstyrelsen exkl pension	67 216	70 292		-5 383	-1 400	602	-1	-700	63 410
Pensioner (exkl pensionsförsäkr)	14 680	21 018	4 922						25 940
<i>Pensioner (pensionsförsäkr)</i>	4 800	4 910	6 550						11 460
Försäljning mark	0	-4 000							-4 000
Reserv oförutsedda kostnader	5 067	4 983	1 150	1 554			-7	-510	7 170
Verksamhet i samverkan	13 775	15 528	350	0	0	0	2	0	15 880
Räddningstjänst Dalamitt	11 640	13 300	350						13 650
Överförmyndare i samverkan ÖiS	1 026	1 050							1 050
Upphandling GNU	1 109	1 178					2		1 180
Samhällsbyggnadsnämnd	44 205	48 128		351		160	1	-500	48 140
Miljö- och byggnämnd	4 658	4 763		39		50	-2	-50	4 800
Kulturnämnd	16 707	17 691		97		30	2	-200	17 620
Barn- och utbildningsnämnd	300 000	310 727		2 485	700	144	4	-3 100	310 960
Socialnämnd	276 000	293 850	3 350	857	700	146	-3	-2 900	296 000
Revision	992	1 020				68	2	-10	1 080
<i>Pensionsförsäkringar från finanserna</i>	-4 800	-4 910	-6 550				0	0	-11 460
SUMMA	743 300	784 000	9 772	0	0	1 200	-2	-7 970	787 000
<i>Pensioner (pensionsförsäkr)</i>	4 800	4 910	6 550	0	0	0	0	0	11 460
Total inkl försäkring	748 100	788 910	16 322	0	0	1 200	-2	-7 970	798 460

Förväntade intäkter

I jämförelse med skatteunderlagsprognosen per 2022-04-28, som ligger till grund för den beslutade budgeten för 2023, uppgick de förväntade intäkterna för år 2023 till 784,0 mkr vilket innebär en minskning av skatteintäkter och generella bidrag/utjämning med ca 1,5 mkr i den nya prognosen per 20 oktober 2022.

De generella statsbidragen ökar i regeringens Budgetproposition för 2023 med 4,2 miljarder kronor för kommunerna.

Enligt underlagen beräknas ökningen för Sätters kommun uppgå till ca 4,5 mkr per år under 2023-2025, vilket skulle innebära förväntade intäkter för år 2023 på 787,0 mkr. SKR presenterar nästa skatteunderlagsprognos 2022-12-15.

Ökning av kostnader i reviderad budget

Till reviderad budget har kostnader på 1,2 mkr tillkommit för ökade arvoden från 2023, ytterligare ökning av pensionskostnader med 4,9 mkr och ökning av äskande för RDM på 350 tkr.

Tillkommande äskande från socialnämnden har inkommit efter sektorberedning och reviderat äskande uppgår till 4,4 mkr. I budgetförslaget har socialnämnden tilldelats 3 350 tkr i ram vilket innebär att reserven för oförutsedda kostnader uppgår till 7,2 mkr.

Denna reserv skall räcka till att kompensera för kostnadsökningar, ex för energi- och drivmedelspriser, material mm och till löneökningar utöver budgeterad ökning på 1,9 %. Det råder fortfarande stor osäkerhet vad gäller kostnadsökningar och räntekostnader. Osäkerhet finns också kring nivån på försäljning av mark som uppgår till 4 mkr.

Dessa förändringar resulterar i ett underskott i driftsbudgeten på 8,0 mkr för 2023 som föreslås hanteras genom effektiviseringar per nämnd/sector med 1 % av den beslutade budgetramen per juni med belopp 7,5 mkr samt att reserven behöver minskas med 0,5 mkr. Alla nämnder/sectorer behöver se över sina kostnader och göra besparingar. Återhållsamhet behöver anammas av samtliga nämnder och sectorer både under 2023 och 2024 men även framåt behöver kommunen arbeta vidare med effektiviseringar för att kunna uppnå de finansiella målen på långs sikt.

Omföringar mm

Omföringar av IT-kostnader från IT-enheten till de olika sektorerna har gjorts med anledning av IT-samverkan med Borlänge.

Uppdelning av budget för Egen Försörjning/Unga till arbete/Integration i tre delar med omföring från kommunstyrelsesectorn till barn- och utbildningssectorn och sociala sectorn.

Ökade arvoden på 1,2 mkr har fördelats ut på respektive nämnd procentuellt enligt utfall för 2021.

Pensioner

Noteras bör också att kostnaden för pensionsförsäkringar har ökat med 6,6 mkr i reviderad budget och uppgår till 11,5 mkr som också ligger utanför driftsbudgeten och skall hanteras inom finanserna tillsammans med räntekostnaderna. Utrymmet inom finanserna kommer inte att räcka fullt ut för både försäkringskostnader och räntekostnader.

Pensionskostnaderna kommer att ses över i samband med årsbokslutet och omföring av ökningen av pensionskostnaderna som finns centralt kommer att fördelas ut till sektorerna för att lättare kunna följas upp vid budgetuppföljning under 2023.

7 Investeringsbudget 2023 och preliminära ramar 2024-2026

I förslag till reviderad budget har prioriteringar och framflyttning av investeringar gjorts jämfört med beslutat budget i juni. Investeringsnivån för 2023 föreslås minska med 23,6 mkr som motsvarar en minskning med 19% och uppgår till 101,4 mkr. Totalt för perioden 2023-2025 har minskningar gjorts med 27,7 mkr som utgör en minskning med 9% och uppgår till 267,3 mkr.

Förslag till reviderad investeringsbudget 2023-2025 per nämnd/ sektor:

Nämnd kkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Total 2023-2025
Antagande upparbetningsgrad		75%	75%	75%	75%
Totalnivå med upparbetningsgrad		76 085	63 495	60 880	200 460
Totalnivå	122 500	101 447	84 660	81 173	267 280
Kulturnämnd	847	147	260	773	1 180
Barn- och utbildningsnämnd	2 000	2 000	3 500	2 000	7 500
Socialnämnd	500	4 700	500	500	5 700
Samhällsbyggnadsnämnd skattefinans	63 734	45 300	27 200	19 700	92 200
SBN VA/Renhållningsenhet	42 495	41 400	48 000	53 000	142 400
MBN		500			500
Kommunstyrelsen	8 274	5 700	3 500	3 500	12 700
KS IT-enhet	4 650	1 700	1 700	1 700	5 100

Det är svårt att nå 100% upparbetningsgrad genom att kommunen inte kan påverka samtliga faktorer kopplat till genomförande av olika investeringar, t.ex. förseningar kan uppstå av olika anledningar såsom materialbrist, resursbrist, överklagan mm. En rimlig upparbetningsgrad baserad på historiska fakta ligger kring ca 70%-80%.

I förslaget till reviderad investeringsbudget har en upparbetningsgrad lagts till som har uppskattats till 75% per år. Beräkningar av finansiella mål görs med hänsyn tagen till upparbetningsgrad per år.

Preliminära ramar enligt budgetdirektiv 2023-2025 (KF 2021-11-25) uppgår till totalt 225 mkr. Budget för 2023 föreslås uppgå till 101,4 mkr och med upparbetningsgrad på 75% blir det 76,1 mkr. Investeringsramar för perioden 2023-2025 uppgår till 267,3 mkr vilket överstiger de preliminära ramarna med 42,3 mkr och inklusive beräknad upparbetningsgrad på 75% blir det 200,5 mkr.

Förslag preliminära investeringsbudgetramar 2024-2026

Förslag på en preliminär ram på totalt 240 mkr för perioden 2024-2026, där de preliminära nivåerna per år är jämt fördelade över tidperioden med 80 mkr per år.

Förslag till mål för självfinansieringsgrad:

Målet för självfinansieringsgraden föreslås vara att minst 60 % av investeringarna skall vara självfinansierade med beräkning per år och över en 4 års period. Vid behov av större investeringar kommer självfinansieringsgraden att kunna variera och vara lägre eller högre vissa år, vilket tas fram i budgetarbetet.

Beräkningar av självfinansieringsgrad görs exklusive nytt särskilt boende till år 2024.

Målet beräknas exklusive nytt särskilt boende för 2023 och målet på 60 % kommer inte att kunna uppnås 2023. Under perioden 2024-2026 beräknas målet uppnås per år men först år 2026 beräknat över en 4 års period.

8 Finansiella mål

Finansiella mål för reviderad budget 2023 och för budgetdirektiv 2024-2026:

Resultatmål:

Kommunen behöver öka resultatmålet till minst 3% i genomsnitt av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för att kommunen skall kunna hantera ökade behov av investeringar de kommande åren och det ökade lånebehovet. I samband med budget och framtagning av budgetdirektiv kommer årliga resultatmål att föreslås vilka kan variera med anledning av omvärldsfaktorer och kommunens satsningar och fokusområden. För 2023 har ett nollresultat föreslagits där disponering av resultatutjämningsreserv (RUR) behöver göras med 5,7 mkr.

Resultatmål	2023	2024	2025	2026
Justerat resultat (mkr)	0 mkr	16,2 mkr	25,1 mkr	26,2 mkr
Justerat resultat (%)	0 %	2 %	3%	3%

Investeringar med mål för självfinansieringsgrad:

I förslaget till reviderad investeringsbudget har en uppberedningsgrad lagts till som har uppskattats till 75% per år. Beräkningar av finansiella mål görs med hänsyn tagen till uppberedningsgrad per år och ligger till grund för framtagning av de finansiella rapporterna.

	2023	2024	2025
Investeringsbudgetramar	101,4 mkr	84,7 mkr	81,2 mkr
Ramar inklusive uppberedningsgrad	76,1 mkr	63,5 mkr	60,9 mkr

Preliminära investeringsbudgetramar för 2024-2026

Preliminära investeringsbudgetramar för 2024-2026 uppgår till 240,0 mkr där investeringsbelopp är jämnt fördelade över åren med 80 mkr per år.

Mål självfinansieringsgrad:

Mål för självfinansieringsgrad: minst 60 % av investeringarna skall vara självfinansierade med beräkning per år och över en 4 års period. Vid behov av större investeringar kommer självfinansieringsgraden att kunna variera och vara lägre eller högre vissa år, vilket tas fram i budgetarbetet.

Målet beräknas exklusive nytt särskilt boende för 2023. Målet på 60 % kommer inte att uppnås 2023. Under 2024-2026 beräknas målet uppnås per år men först år 2026 beräknat över en 4 års period.

Självfinansieringsgrad (%)	2024	2025	2026
Per år	97%	117%	84%
Över en 4 års period	45%	52%	68%

Mål för skuldsättning:

Förslag till nytt mål för skuldsättning är att ett lånetak införs vilket innebär att beräkning görs av den faktiska skuldsättningen inom kommunkoncernen i förhållande till kommunens invånare. Beräkningen gör på kommunkoncernens totala låneskulder per invånare i stället för på nettoskuldsättningen. Total fastställd låneram av Kommunfullmäktige för Säter kommun och för kommunens bolag uppgår till 975,5 mkr för 2023 och innebär ett lånetak på 86 000 kr per invånare.

Långsiktigt mål för kommunkoncernens totala lånetak är 90 000 kronor per invånare.

Ökad upplåning resulterar i ökade räntekostnader som påverkas av ränteutvecklingen.

Pensionsförvaltning:

Kostnader för utbetalda pensioner finansieras upp till ca 7,5 mkr per år av skattemedel. För belopp över denna nivå tillskjuts medel från pensionsförvaltningen.

Mål för uttag av pensionsmedel:

	2023	2024	2025	2026
Uttag pensionsmedel:	0,0 mkr	12,1 mkr	7,4 mkr	11,9 mkr

9 Finansiella rapporter

9.1 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING	Utfall	Prognos	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan
	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Verksamhetens intäkter	150 031	161 120	161 120	173 180	173 711	176 673	182 782
Verksamhetens kostnader	-827 236	-868 653	-860 220	-924 611	-927 446	-943 259	-975 873
Avskrivningar	-32 757	-34 200	-34 200	-36 000	-45 700	-46 200	-45 800
VERKSAMHETENS NETTOKOSTN.	-709 962	-741 733	-733 300	-787 431	-799 435	-812 786	-838 891
Skatteintäkter	557 778	581 385	566 487	594 010	621 434	646 406	671 357
Generella statsbidrag och utjämning	169 536	181 592	176 890	193 008	191 656	193 679	191 535
VERKSAMHETENS RESULTAT	17 352	21 244	10 077	-413	13 655	27 299	24 001
Finansiella intäkter	2 565	2 335	2 335	2 209	2 132	2 072	1 974
Finansiella kostnader	-980	-3 950	-4 950	-7 470	-11 688	-11 688	-11 688
RESULTAT E. FINANSIELLA POSTER	18 937	19 629	7 462	-5 674	4 099	17 683	14 287
Pensionsförvaltning	-1 918	-12 000	1 177	1 099	1 050	1 000	950
ÅRETS RESULTAT	17 019	7 629	8 639	-4 575	5 149	18 683	15 237
<i>Resultat i % av skatteintäkter/ generella bidrag</i>	2,3%	1,0%	1,2%	-0,6%	0,6%	2,2%	1,8%
Justerat resultat	Utfall	Prognos	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan
	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Resultat	17 019	7 629	8 639	-4 575	5 149	18 683	15 237
Avkastning pensionsmedel	1 918	12 000	-1 177	-1 099	-1 050	-1 000	-950
Andra justeringar	-1 282	1 000	0	5 674			0
Tillskott pensionsmedel	0	7 400	7 400	0	12 100	7 400	11 900
Resultatutjämningsreserv	0	0	0	0	0	0	0
Justerat resultat	17 655	28 029	14 862	0	16 199	25 083	26 187
<i>Resultat i % av skatteintäkter/ generella bidrag</i>	2,4%	3,7%	2,0%	0,0%	2,0%	3,0%	3,0%

Kommentarer:

Ökning av generella bidrag med 4,5 kr per år för 2023-2025.

Besparing med 1 procent per år av driftkostnader.

Ökad nivå på uttag av pensionsmedel för 2024 och 2026.

Disponering av RUR för år 2023 med 5,7 mkr.

9.2 Balansräkning

	Utfall	Prognos	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan
	2021	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Immateriella anl.tillg.	992	1 292	878	992	992	992	992
Fastigheter o inventarier	609 364	753 087	771 790	878 750	896 545	911 225	950 670
Materiella anläggningstillgångar	609 364	753 087	771 790	878 750	896 545	911 225	950 670
Aktier o andelar	35 143	36 252	34 034	36 252	37 361	37 361	37 361
Övr. långfristiga fordr.	0	0	2 218	0	0	0	0
Finansiella anläggningstillgångar	35 143	36 252	36 252	36 252	37 361	37 361	37 361
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	645 499	790 631	808 920	915 994	934 898	949 578	989 023
Exploateringsmark	3 593	3 118	4 604	3 800	3 800	3 800	3 800
Övriga kortfrist. fordr.	84 751	82 000	70 467	70 000	70 000	70 000	70 000
Pensionsmedel, omsättn.tillg.	136 723	129 323	120 643	113 243	113 243	101 143	93 743
Kassa och bank	6 301	9 092	15 069	725	2 582	3 926	2 323
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	231 368	223 533	210 783	187 768	189 625	178 869	169 866
SUMMA TILLGÅNGAR	876 867	1 014 164	1 019 703	1 103 762	1 124 523	1 128 447	1 158 889
Årets resultat	17 019	7 629	8 639	-4 575	5 149	18 683	15 237
Resultatutjämningsreserv	5 936	5 936	5 936	262	262	262	262
Övrigt eget kapital	452 999	470 018	470 018	484 331	479 756	484 905	503 588
EGET KAPITAL	475 954	483 583	484 593	480 018	485 167	503 850	519 087
Pensionsavsättning	12 947	12 615	15 184	13 194	13 806	14 047	14 252
AVSÄTTNINGAR	12 947	12 615	15 184	13 194	13 806	14 047	14 252
Långfristiga lån	240 000	370 000	370 000	460 000	475 000	460 000	475 000
Övriga långfrist. skulder	10 726	10 726	12 550	10 550	10 550	10 550	10 550
Långfristiga skulder	250 726	380 726	382 550	470 550	485 550	470 550	485 550
Kortfristiga lån	0	0	0	0	0	0	0
Övriga kortfristiga skulder	137 240	137 240	137 376	140 000	140 000	140 000	140 000
Kortfristiga skulder	137 240	137 240	137 376	140 000	140 000	140 000	140 000
SKULDER	387 966	517 966	519 926	610 550	625 550	610 550	625 550
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	876 867	1 014 164	1 019 703	1 103 762	1 124 523	1 128 447	1 158 889
Soliditet	54%	48%	48%	43%	43%	45%	45%

10 Tidplan för budgetarbetet

2022-11-08	KSAU-Förslag till reviderad budget 2023-25, budgetdirektiv 2024-26 med preliminära ramar
2022-11-08	Regeringen presenterar Budgetpropositionen, SKR publicerar cirkulär/EkonomiNytt
2022-11-29	KS-Förslag till reviderad budget 2023-25, budgetdirektiv 2024-26 med preliminära ramar
2022-12-15	KF-Fastställer reviderad budget 2023-25, budgetdirektiv 2024-26 med preliminära ramar
2022-12-15	SKR Skatteunderlagsprognos, cirkulär, EkonomiNytt, definitiva PO-pålägg 2023
2022-12-20	BUN/SN-Lämnar beställning till kostenheten
2022-12-31	Detaljbudget 2023 och ev. reviderade nämndplaner inlämnas till ekonomienheten
2023 feb	SKR-Skatteunderlagsprognos
2023-02-28	Interna poster skall vara klara och inlagda i nätverket. Hyror, städ- och kostkostnader, telefon, årsavgifter för myndighetsutövning, etc.
2023-03-14	Budgetsamtal 2024-2026 och verksamhetsgenomgångar 2022
v 10-16	Nämndbehandling av budgetförslag 2024-26
2023 apr	Regeringens vårproposition
2023-04-03	Deadline för inlämning av budgetförslag
2023-04-05	Sektorbredning av förslag till drift- och investeringsbudget
2023-04-18	KSAU- KS budgetförslag 2024-2026
2023 apr	SKR-Skatteunderlagsprognos, prognos utjämningsystemen och LSS 2023
2023-04-19	Avstämning sektorberedning av förslag till drift- och investeringsbudget
2023-april	Möjlighet för partier till möte inför budgetberedningen – information, frågor mm.
2023-05-02/03	Budgetberedning/KSAU
2023-05-30	KS-Behandlar budgetförslag 2024-26
2023-juni	Central budgetförhandling 11 § MBL
2023-06-15	KF-Beslutar om budget för 2024-26
v 36-52	Nämnder och KS fastställer detaljbudget utifrån tilldelad ram. Sektorerna upprättar verksamhetsplaner med aktiviteter utifrån antagna strategier
2023 aug	SKR-Skatteunderlagsprognos i slutet av augusti
2023 sep	Regeringens budgetproposition
2023 sep/okt	SKR-Skatteunderlagsprognos/SKR Ekonomirapport september 2023
2022-10-02	Deadline för inlämning av reviderad budget 2024
2023-10-05	Sektorberedning av reviderad budget 2024
2023-10-17	KSAU-Beredning reviderad budget 2024-26, budgetdirektiv 2025-27 med preliminära ramar
2023-11-07	KS-Behandlar reviderad budget 2024-26, budgetdirektiv 2025-27 med preliminära ramar
v 46	MBL 11 § reviderad budget
2023-11-30	KF-Beslut om reviderad budget 2024-26, budgetdirektiv 2025-2027 preliminära ramar, tidplan
2023 dec	SKR-Skatteunderlagsprognos i mitten av december
2023-12-20	BUN/SN-Lämnar beställning till kostenheten
2023-12-31	Detaljbudget 2024 och ev. reviderade nämndplaner inlämnas till ekonomienheten

Kf § 5 Kungörelse av kommunfullmäktiges sammanträden

Beslut

Bakgrund och ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige skall senast i december besluta om kungörelse av fullmäktiges sammanträden under kommande år.

Kommunfullmäktiges presidium föreslår att under 2023 kungörs fullmäktiges sammanträden på kommunens webbplats och i tidningen lokalt i Hedemora och Säter (tidigare Annonsbladet).

Kf § 6 Interpellationer/frågor

KS2022/0479

Fråga från Göran Johansson (V) till representant för ATL, Sune Hemmingsson.(C).
Säter om överrepresenterade vid kontroller.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Fråga

Datum: 2022 12 01

Partinamn: Vänsterpartiet Säter

Frågeställarens namn: Göran Johansson

Frågan ställs till: Representant för ATL, Sune Hemmingson

Rubrik

Säter överrepresenterat vid kontroller

Kort inledning

Vid läsning av rapport från ATL ser jag att Säter är den enda kommun som har fler kontroller än utgivningstillstånd under 2022 enligt bifogad bild.

Statistik

Serveringstillstånd

Antal stadigvarande serveringstillstånd
31 augusti 2022 (30 april 2022)

Borlänge	64 (61)	29%
Falun	72 (70)	33%
Gagnef	11 (11)	5%
Hedemora	22 (23)	10%
Ludvika	22 (21)	10%
Smedjebacken	17 (17)	7,7%
Säter	10 (10)	4%
Totalt	218 (213)	98,7%

Antal tillsyner på serveringsställen
1 januari – 31 augusti 2022 (1 januari – 31 augusti 2021)

Borlänge	41 (63)	22%
Falun	85 (87)	45,7
Gagnef	6 (16)	3,22%
Hedemora	16 (17)	8,6%
Ludvika	13 (24)	6,98%
Smedjebacken	12 (10)	6,45
Säter	13 (14)	6,98%
Totalt	186 (231)	99,93

Frågeställningen

Vid läsning av rapport

från ATL ser jag att Säter har är enda kommun som har fler kontroller än utgivningstillstånd. Frågan är varför är det så? Finns det någon speciell anledning till detta?

Göran Johansson
Vänsterpartiet Säter

Till kommunfullmäktige den 15 december 2022 Svar på fråga från Göran Johansson (V)

FRÅGA

Från ATL ser jag att Säter är den enda kommunen som har fler kontroller än utgivningstillstånd. Frågan är varför är det så? Finns det någon speciell anledning till detta?

SVAR

Det korta svaret är nej: Vid tidpunkten för delårsbokslut slumpade det sig att i Säter hade fler tillsyner gjorts än antalet utskänkningstillstånd.

Det långa svaret är: Kommunen tillsammans polisen svarar för tillsyn enligt alkohollagen. Även andra myndigheter kan delta vid behov tex, skatteverket, miljökontoret, tullverket och räddningstjänsten.

Tillsynen består:

Förebyggande tillsyn: dvs genom information, rådgivning, utbildning av krögare/krogpersonal i ansvarsfull alkoholservering.

Inre tillsyn: Kontroll och uppföljning av innehavarens personliga och ekonomiska förhållanden, genom förfrågningar till olika myndigheter, årlig granskning av den s.k restaurangrapporten.

Yttre tillsyn: Besök på näringsstället av personal från ATL kontoret/särskilt förordnade personer och ev. övriga aktörer enligt ovan. Vid besöket kontrolleras ordning/nykterhet och att servering inte sker till minderåriga och/eller märkbart påverkade personer, att det inte förekommer "mängdservering", att det erbjuds tillredd mat, att det är ordning i lokalen, att tillståndshavare/serveringsansvarig finns på plats.

Att försäljningen sker i enlighet med tillståndet som framgår av tillståndsbeviset.

Framkommer det brister i någon av tillsynerna kan ATL nämnden besluta att tilldela tillståndshavaren en **Erinran, Varning eller återkallande av tillståndet**.

Antal tillsyner per år

Antal tillsyner per år bestäms av flera faktorer. Grunden är den s.k "riskmodulen" dvs frågan är "Vad gör serveringsstället, hur sent och för vem"? Utifrån det klassas de olika näringsställena och ges "riskpoäng" tex nöjeskrog/pubverksamhet får 10 poäng. Har man flera riskfaktorer läggs de samman till en totalpoäng för respektive näringsställe.

De som hamnar i högsta antal poäng får riskklass 1 och ska ha tillsyn minst 6 gånger per år. Sedan är det en fallande skala dvs antalet tillsyner beror på "riskpoängen".

Avgift för tillsyn

Avgiften för den årliga tillsynen för respektive näringsställe baseras på hur mycket alkohol som sålts enligt restaurangrapporten föregående år. Behövs det uppföljande tillsyn för att kontrollera att upptäckta brister har rättats till kan det tillkomma ytterligare avgift för den tillsynen.

Säter den 7 december 2022

Sune Hemmingsson

Ledamot av den gemensamma nämnden för Alkohol, Tobak och Läkemedel (ATL)

Kf § 7 Val av revisorer i Säterbostäder AB

Förslag till beslut

Kommunrevisionen föreslår kommunfullmäktige beslutar att till revisorer för Säterbostäder AB och Sätters kommuns fastighets AB för perioden från ordinarie bolagsstämma 2023 till ordinarie bolagsstämma 2027 välja Torbjörn Gunnarsson (S) och Sofie Byatt (M).

Ärendebeskrivning

Val av två revisorer för Säterbostäder AB och Sätters kommuns fastighets AB för perioden från ordinarie bolagsstämma 2023 till ordinarie bolagsstämma 2027.

Kf § 8 Val av ombud att företräda Sätters kommun vid bolagsstämmor med Säterbostäder AB och Sätters kommuns fastighets AB

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige besluta att till ombud att företräde kommunen vid bolagsstämmor med Säterbostäder AB och Sätters kommuns fastighets AB perioden från ordinarie bolagsstämma 2023 till ordinarie bolagsstämma 2027 välja:

Ordinarie

Mats Nilsson (S)

Ersättare

Caroline Willfox (M)

Bakgrund och ärendebeskrivning

Val av ombud att företräda kommunen vid bolagsstämma med Säterbostäder AB och Sätters kommuns fastighets AB 2023-04-01-2027-03-31. En ordinarie och en ersättare.

Kf § 9 Val av revisorer för Räddningstjänsten Dala Mitt

Förslag till beslut

Kommunrevisionen föreslår kommunfullmäktige besluta att till revisor för Räddningstjänsten Dala Mitt perioden 2023 till kommunfullmäktiges behandling av årsredovisning 2026.välja Anders Johansson (C).

Ärendebeskrivning

Val av en revisor för Räddningstjänsten Dala Mitt perioden 2023 till och med kommunfullmäktiges behandling av årsredovisning 2026.

Kf § 10 Val av revisorer för Sätters övriga stiftelser

Förslag till beslut

Kommunrevisionen föreslår kommunfullmäktige beslutar att till revisor för Sätters övriga stiftelser perioden 2023 till kommunstyrelsens behandling av årsredovisning 2026. välja Sofie Byatt (M) och Fredrik Andrén (L).

Ärendebeskrivning

Val av två revisorer för Sätters kommuns övriga stiftelser, perioden 2023 till kommunstyrelsens behandling av årsredovisning 2026.

Kf § 11 Val av styrelse för Säterbostäder AB och Sätters kommuns fastighets AB

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Till styrelse för Säterbostäder AB och Sätters kommuns fastighets AB perioden fr o m bolagsstämman 2023 t o m bolagsstämman 2027 välja:

<u>Ledamöter</u>		<u>Ersättare</u>	
Maud Jones Jans	S	Bo Floresjö	S
Per-Inge Nyberg	S	Inger Persson	S
Sven-Erik Berglund	C	Ola Hulth	C
Fredric Vådegård	KD	Christian Bower	KD
Göran Johansson	V	Ingemar Nygren	MP
Göran Söderqvist	M	Oskar Knäpp	M
Roger Carlsson	SD	Dan Isberg Lissel	SD

2. Per-Inge Nyberg (S) väljs som ordförande i styrelsen för Säterbostäder AB och Sätters kommuns fastighets AB perioden fr o m bolagsstämman fr o m bolagsstämman 2023 t o m bolagsstämman 2027
3. Sven-Erik Berglund (C) väljs som vice ordförande i styrelsen för Säterbostäder AB och Sätters kommuns fastighets AB perioden fr o m bolagsstämman fr o m bolagsstämman 2023 t o m bolagsstämman 2027
4. Göran Söderqvist (M) väljs som 2:e vice ordförande i styrelsen för Säterbostäder AB och Sätters kommuns fastighets AB perioden fr o m bolagsstämman fr o m bolagsstämman 2023 t o m bolagsstämman 2027.

Ärendebeskrivning:

Val av 7 ledamöter och 7 ersättare i styrelsen för Säterbostäder AB och Sätters kommuns fastighets AB perioden fr o m bolagsstämman 2023 t o m bolagsstämman 2027 samt bland ledamöterna, en ordförande , en vice ordförande och en 2:e vice ordförande.

Kf § 12 Val av samhällsbyggnadsnämnd 2023-2026

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. Till samhällsbyggnadsnämnd för mandatperioden 2023-2026 välja:

Ledamöter

Andreas Bertilsson
Berith Lindgren
Kakis Ziliaskoudis
Karin Frejd
Sune Hemmingsson
Daniel Ericgörs
August Louthander
Jerk Engvall
Dean Ulvbacke

Ersättare

S Lisbeth Ander S
S Lars Ottosson MP
S Lena Stigsdotter V
C Lars Fredriksson C
C Fredrik Bäcke C
KD Christian Bower KD
M Anders Engvall M
M Christer Nilsson M
SD Rolf Printz SD

2. Karin Frejd (C) väljs som ordförande i samhällsbyggnadsnämnden för mandatperioden 2023-2026.
3. Andreas Bertilsson (S) väljs som vice ordförande i samhällsbyggnadsnämnden för mandatperioden 2023-2026.
4. August Louthander (M) väljs som 2: vice ordförande i samhällsbyggnadsnämnden för mandatperioden 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Val av 9 ledamöter och 9 ersättare i samhällsbyggnadsnämnden för mandatperioden 2023-2026 samt bland ledamöterna, en ordförande, en viceordförande och en andre vice ordförande.

Kf § 13 Val av miljö- och byggnämnd 2023-2026

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. Till miljö- och byggnämnd för mandatperioden 2023-2026 välja:

<u>Ledamöter</u>		<u>Ersättare</u>	
Håkan Karlsson	S	Göran Larsson	S
Jerry Kumlin	S	Caroline Nilsson	S
Östen Stenberg	C	Tobias Annelund	C
Christer Eriksson	M	Håkan Eriksson	M
Marcus Hällbo	M	Håkan Jahr	SD

2. Östen Stenberg (C) väljs som ordförande i miljö- och byggnämnden för mandatperioden 2023-2026.
3. Christer Eriksson (M) väljs som vice ordförande i miljö- och byggnämnden för mandatperioden 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Val av 5 ledamöter och 5 ersättare i miljö- och byggnämnden för mandatperioden 2023-2026 samt bland ledamöterna, en ordförande och en vice ordförande.

Kf § 14 Val av kulturnämnd 2023-2026

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. Till kulturnämnd för mandatperioden 2023-2026 välja:

<u>Ledamöter</u>		<u>Ersättare</u>	
Lennart Götesson	S	Lena Romlin	S
Therese Lundell	S	Nils-Erik Unnerud	S
Kristina Hulth	C	Ingrid Stenberg-Lundin	C
Lena Stigsdotter	V	Gunilla Risberg	MP
Daniel Ericgörs	KD	Barbro Johansson	KD
Peter Engman	M	Ingeborg Björnbom	M
Hans-Otto Jönsson	L	Dan Isberg Lissel	SD

2. Lennart Götesson (S) väljs som ordförande i kulturnämnden för mandatperioden 2023-2026.
3. Kristina Hulth (C) väljs som ordförande i kulturnämnden för mandatperioden 2023-2026.
4. Peter Engman (M) väljs som 2:e vice ordförande i kulturnämnden för mandatperioden 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Val av 7 ledamöter och 7 ersättare i kulturnämnden för mandatperioden 2023-2026 samt bland ledamöterna, en ordförande, en viceordförande och en andre vice ordförande.

Kf § 15 Val av valnämnd 2023-2026

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. Till valnämnd för mandatperioden 2023-2026 välja:

<u>Ledamöter</u>		<u>Ersättare</u>	
Lars Hjorth	S	Abdullah Khaledian	S
Maj-Lis Norman	C	Mikael Hästö	S
Daniel Ericgörs	KD	Monica Larsson	C
Nicklas Lundqvist	M	Håkan Guståv	L
Louise Lissel	SD	Dan Isberg Lissel	SD

2. Lars Hjorth (S) väljs som ordförande i valnämnden för mandatperioden 2023-2026.
3. Maj-Lis Norman (C) väljs som 2:e vice ordförande i kulturnämnden för mandatperioden 2023-2026.

Ärendebeskrivning

Val av 5 ledamöter och 5 ersättare i valnämnden för mandatperioden 2023-2026 samt bland ledamöterna, en ordförande och en vice ordförande.

Kf § 16 Val av barn- och utbildningsnämnd 2023-2026

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. Till barn- och utbildningsnämnd för mandatperioden 2023-2026 välja:

<u>Ledamöter</u>		<u>Ersättare</u>	
Helena Andersson	S	Paulina Johansson	S
Mats Hansson	S	Vakant	S
Unni Öman	S	Lotta Tervo	S
Marie Javanainen	C	Lars Fredriksson	C
Erik Herrman	C	Tor Johansson	C
Göran Johansson	V	Pernilla Fristedt	MP
Liv Erichsen	KD	Elia Guselius	KD
Louise Lissel	SD	Stefan Ekholm	SD
Emelie Ekberg	M	Caroline Willfox	M
Erik Andersson	M	Marie Åkesson	M
Casper Janfjäll	M	Hege Bothner Wik	L

2. Helena Andersson (S) väljs som ordförande i barn- och utbildningsnämnden för mandatperioden 2023-2026.
3. Marie Javanainen (C) väljs som vice ordförande i barn- och utbildningsnämnden för mandatperioden 2023-2026.
4. Emelie Ekberg (M) väljs som 2:e vice ordförande i barn- och utbildningsnämnden för mandatperioden 2023-2026.
5. Göran Johansson (V) väljs som ledamot perioden 2023-2024 och som ersättare perioden 2025-2026.
6. Pernilla Fristedt (MP) väljas som ersättare perioden 2023-2024 och som ledamot perioden 2025-2026.

Ärendebeskrivning

Val av 11 ledamöter och 11 ersättare i barn- och utbildningsnämnden för mandatperioden 2023-2026 samt bland ledamöterna, en ordförande, en viceordförande och en andre vice ordförande.

Kf § 17 Val av socialnämnd 2023-2026

Förslag till beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. Till socialnämnd för mandatperioden 2023-2026 välja:

<u>Ledamöter</u>		<u>Ersättare</u>	
Hans-Göran Steneryd	S	Birgitta Sputnes	S
Anette Almroth	S	Tommy Janfjäll	S
Belinda Mattsson	S	Annbritt Grunewald	S
Sune Hemmingsson	C	Anette Berg	C
Daniel Hedenbro	C	My Jonsson Jarl	C
Liv Erichsen	KD	Helena Vådegård	KD
Dan Isberg Lissel	SD	Håkan Guståv	L
		Monika Falk	M
Roger Siljeholm	M	Mannerhagen	
Maria Eriksson	M	Marie Åkesson	M

2. Sune Hemmingsson (S) väljs som ordförande i socialnämnden för perioden 2023-2024.
3. Hans-Göran Steneryd väljs som vice ordförande i socialnämnden för perioden 2023-2024.
4. Roger Siljeholm (M) väljs som 2:e vice ordförande i socialnämnden för mandatperioden 2023-2026.
5. Hans-Göran Steneryd (S) väljs som ordförande i socialnämnden perioden 2025-2026.
6. Daniel Hedenbro (C) väljs som vice ordförande perioden 2025-2026.

Ärendebeskrivning

Val av 9 ledamöter och 9 ersättare i socialnämnden för mandatperioden 2023-2026 samt bland ledamöterna, en ordförande, en vice ordförande och en andre vice ordförande.

Kf § 18 Val till gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan 2023-2026

Beslut:

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige besluta att till den gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan 2023-2026 välja:

Ledamot

Mats Nilsson

S

Ersättare

Caroline Willfox

M

Ärendebeskrivning

För den gemensam nämnden för upphandlingssamverkan. En ordinarie ledamot och en ersättare ska utses.

Kf § 19 Val till den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023-2026

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige besluta att till den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023-2026 välja:

Ledamot

Sune Hemmingsson

C

Ersättare

Jerk Engvall

M

Ärendebeskrivning

För den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel ska Sätters kommun utse en ledamot och en ersättare.

Kf § 20 Val till gemensam hjälpmedelsnämnd 2023-2026

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige besluta att till den gemensamma hjälpmedelsnämnden 2023-2026 välja:

Ledamot

Anette Almroth

Ersättare

S Maria Eriksson M

Ärendebeskrivning

För den gemensamma Hjälpmedelsnämnden ska Sätters kommun utse en ledamot och en ersättare.

Kf § 21 Val till språktolknämnd

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige besluta att till språktolknämnden 2023-2026 välja:

Ledamot

Hans-Göran Steneryd S

Ersättare

Anette Berg
Caroline Willfox

C
M

Ärendebeskrivning

För den gemensamma språktolknämnden ska Sätters kommun utse en ledamot och två ersättare.

Kf § 22 Val till Södra Dalarnas samordningsförbund

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige besluta att till Södra Dalarnas samordningsförbund 2023-2026 välja:

Ledamot

Annika Karlsson

S

Ersättare

Roger Siljeholm

M

Ärendebeskrivning

Till södra Dalarnas samordningsförbund ska Sätters kommun utse en ledamot och en ersättare.

Kf § 23 Val till den gemensamma överförmyndarnämnden

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige besluta att till den gemensamma överförmyndarnämnden 2023-2026 välja:

Ledamot

Bert Stabforsmo

Ersättare

S Caroline Willfox M

Ärendebeskrivning

För den gemensamma överförmyndarnämnden ska Sätters kommun utse en ledamot och en ersättare.

Kf § 24 Val till styrelse för Johan Viktor Olssons stiftelse

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. Till styrelsen för Johan Viktor Olssons stiftelse för mandatperioden 2019-2022 välja:

<u>Ledamot</u>		<u>Ersättare</u>	
Sten Ljusteräng	S	Maj-Lis Nyberg	C
Maj-Lis Norman	C	Pia Johansson	V
Maria Eriksson	M	Roger Carlsson	CD

2. Sten Ljusteräng (S) väljs som ordförande i styrelsen för Johan Viktor Olssons stiftelse för mandatperioden 2023-2026.
3. Maj-Lis Norman (C) väljs som vice ordförande i styrelsen för Johan Viktor Olssons stiftelse för mandatperioden 2023-2026.

Ärendebeskrivning:

Val av 3 ledamöter och 3 ersättare till styrelsen för Johan Viktor Olssons stiftelse för mandatperioden 2023-2026 samt bland ledamöterna, en ordförande och en viceordförande.

Kf § 25 Val till styrelsen för förbundsdirektionen Räddningstjänsten Dala -Mitt 2023-2026 samt 4:e vice ordförande 2023-2024

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. Till styrelsen för förbundsdirektionen Räddningstjänsten Dala Mitt 2023-2026
välja:

Ledamot

Mats Nilsson
Caroline Willfox

Ersättare

S Hans Johansson C
M Christer Eriksson M

2. Som 4:e vice ordförande för perioden 2023-2024 i förbundsdirektionen
Räddningstjänsten Dala Mitt välja Mats Nilsson (S)

Ärendebeskrivning:

Val av två ledamöter med ersättare till styrelsen för förbundsdirektionen
Räddningstjänsten DalaMitt 2023-2026 samt 4:vice ordförande.

Enligt förbundsordningen ska direktionsledamot och dess ersättare vara ledamot eller
ersättare i kommunfullmäktige. Ordförandeskapet alterneras mellan medlemmarna
vartannat år. 1-4: e vice ordförande ska utses av respektive medlemskommun. Sätters
kommun innehar åren 2023-2024 posten som 4:e vice ordförande.

Kf § 26 Val av representanter till styrelsen för Falun Borlänge Regionen AB

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige beslutar att till styrelsen för Falu
Borlänge Regionen AB 2023-2026 välja:

Ledamot

Mats Nilsson

Ersättare

S Caroline Willfox M

Ärendebeskrivning:

Val av en representant med ersättare till styrelsen för Falun Borlänge
Regionen AB 2023-2026.

Kf § 27 Val till Dalarnas kommunförbund

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Till Dalarnas kommunförbund 2019-2022 välja:

Ledamot	Ersättare
Mats Nilsson	S Caroline Willfox M

2. Hans Johansson (C) väljs som ombud till ordinarie förbundsstämma med Dalarnas kommunförbund.

Ärendebeskrivning

Val av ombud till ordinarie förbundsstämma samt val av en ordinarie ledamot och en ersättare till Dalarnas kommunförbund. Ordinarie ledamot ska vara ordförande i kommunstyrelsen och ersättare skall vara oppositionsföreträdare.

Kf § 28 Val av huvudman till Södra Dalarnas Sparbank

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige beslutar till huvudmän för Södra Dalarnas Sparbank räknat från ordinarie sparbanksstämma 2023 t o m sparbanksstämma 2027 välja:

Huvudmän

Michael Arvidsson (C)

Caroline Willfox (M)

Ärendebeskrivning:

Sätters kommunfullmäktige ska utse två huvudmän till Södra Dalarnas Sparbank. Mandatperioden är fr o m sparbanksstämman 2023 t o m sparbanksstämman 2027.

Kf § 29 Val till Utveckling i Dalarna Holding AB

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige beslutar

1. Till Utveckling i Dalarna Holding AB 2023-2026

Ledamot		Ersättare	
Mats Nilsson	S	Caroline Willfox	M

2. Abbe Ronsten (S) väljs som ombud till bolagsstämman.

Ärendebeskrivning:

Val till styrelsen för bolaget Utveckling i Dalarna Holding AB. samt ett ordinarie ombud till bolagsstämman.

Bolaget styrelse skall väljas av Dalarnas kommuners fullmäktige och skall bestå av högst 15 ledamöter och lägst sju ordinarie ledamöter och lägst sju personliga suppleanter. Vi ordinarie årsstämma väljs styrelsens ordförande och vice ordförande.

Kf § 30 Val av gode män vid Fastighetsbildningsförrättningar

Beslut

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige beslutar till gode män vid fastighetsbildningsförrättning för mandatperioden 2019-2022 välja:

Gode män

Bo Floresjö (S)

Michael Arvidsson (C)

Vakant (C)

August Louthander (M)

Ärendebeskrivning

Val av fyra gode män vid fastighetsbildningsförrättningar

Kf § 31 Ersättarnas tjänstgöringsordning

Beslut:

Valberedningen föreslår kommunfullmäktige besluta:

Ersättare i nämnder och styrelser i första hand är personliga, i andra hand tjänstgör för ledamot av samma parti och i tredje hand följande tjänstgöringsordning tillämpas:

för ledamot från

tjänstgör ersättare i ordning

S

C, KD, V, MP, L, M, SD

C

S, KD MP, V, L, M, SD

KD

C, S, MP, V, M L, SD

V

MP, S, C, KD, L, M, SD

MP

V, S, C, L, KD M, SD

L

M, SD, MP KD, C,S, V

M

L, , SD, KD C, S, MP, V

SD

M, L, KD,C, S, MP, V

Ärendebeskrivning

Beslut om ersättarnas tjänstgöringsordning.

Kf § 32 Övriga valärenden

- Val av ledamot i socialnämnden 2025-2026 efter Daniel Hedenbro (C)
- Val av ersättare i barn- och utbildningsnämnden perioden 2023-2026 från socialdemokraterna.
- Val av ordinarie – gode män vid fastighetsbildningsförrättningar från centerpartiet.
- Övriga valärenden

Kf § 33 Rapporter

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 34 Delgivningar

Protokoll efter tillsyn av Överförmyndarnämnden i Falun Borlänge regionen

KS2022/0419

Beslut från Länsstyrelsen i Dalarnas län om ny ersättare efter Niclas Bodin (C). Ny ersättare är Anette Berg (C).

KS2022/0471

Beslut från Länsstyrelsen i Dalarnas län om ny ledamot efter Marie Sundlöf (SD). Ny ledamot är Stefan Ekholm (SD).

Överförmyndarnämnden i
Falun-Borlängeregionen
ois@borlange.se

Protokoll efter tillsyn hos överförmyndarnämnden i Falun-Borlängeregionen, 2022-11-18

Närvarande:

Från överförmyndarenheten närvarade enhetschef Evelina Hillerström, handläggarna Birgitta Stenberg Andersson, Christian Turesson, Elvira Östensson, Matilda Ljungqvist samt Markus Boström, jurist och handläggare. Från länsstyrelsen närvarade juristerna Hanna Anagrius och Anna-Karin Alm.

1. Föregående tillsynsprotokoll

Förra årets tillsyn genomfördes på plats hos överförmyndarenheten i Borlänge. Totalt granskades 32 slumpvis utvalda akter varav samtliga utan anmärkning från länsstyrelsen.

2. Överförmyndarens verksamhet

2.1 Allmänt om verksamheten

Kommunerna Borlänge, Falun, Gagnef, Ludvika, Smedjebacken och Säter har en gemensam överförmyndarnämnd. Verksamheten bedrivs genom en överförmyndarenhet belägen i Borlänge. Verksamhetens bemanning uppgår till 11,4 årsarbetskrafter fördelat på en enhetschef, en jurist/handläggare, en administrativ handläggare, en rekryteringshandläggare och sju handläggare. Resurserna bedöms vara tillräckliga för att hinna med den dagliga handläggningen, dock skulle mer resurser behövas för mer utåtriktat arbete och utbildning till ställföreträdarna.

Sedan övergången till handläggningssystemet Provisum har det tagits fram nya checklistor för samtliga handläggningsrutiner. Digital tillsyn av checklistorna är möjlig för länsstyrelsen. Akterna är fortfarande i pappersform, men sedan övergången till Provisum har enheten också börjat skanna in handlingarna digitalt. Delegationsordningen har inte uppdaterats sedan förra årets tillsyn.

2.2 Verksamheten i siffror

De sex samarbetskommunerna har sammanlagt drygt 171 000 invånare. Enligt lämnad statistik hanterade överförmyndarenheten föregående år 1974 ställföreträdarskap och hade 1825 ställföreträdare. Av ställföreträdarskapen utgör 188 förvaltarskap. Av ställföreträdarskapen utgör andelen förvaltarskap 9,5 % vilket är lägre än riksgenomsnittet på 10,6 %. Av beslutade arvoden står kommunerna för 43 % av kostnaderna, vilket är helt i linje med riksgenomsnittet. Kommunernas totalkostnad per ställföreträdarskap är 6694 kronor, vilket är lägre än riksgenomsnittet på 8621 kronor. Totalkostnaden per kommuninvånare uppgår till 77 kronor jämfört med riksgenomsnittet på 116 kronor.

2.3 Granskning av årsräkningar

Av årsräkningarna för 2021 har 83 % inkommit i tid. Totalt har 18 vitesförelägganden lämnats till nämnden. I oktober månad var cirka 80 % av årsräkningarna färdiggranskade. Att granskningen ännu inte är slutförd beror på att det har varit ett ovanligt krävande år. Dels har enheten varit underbemannad under våren, dels har kvaliteten på de inlämnade årsräkningarna varit sämre än tidigare år, vilket tros vara en effekt av pandemin. Det har lett till att överförmyndaren har fått lägga mycket extra tid på granskningen i år. Överförmyndaren har dock tagit in extra resurser som hjälper till med granskningen och är i dagsläget fulltaliga.

Av årsräkningarna som har granskats har ett flertal granskats med anmärkning. Anmärkningarna har rört undermålig redovisning och differens i årsräkningen även efter komplettering. Inför nästa år planeras extra utbildningsinsatser i syfte att höja kvaliteten på ställföreträdarnas redovisning. Överförmyndaren har sett ett behov av ytterligare grundutbildning och utbildning i att användning av de digitala verktyg som finns i Provisums e-tjänst. Handläggarna på enheten kommer att besöka samarbetskommunerna i utbildningssyfte och kommer även att erbjuda drop in-tillfällen för ställföreträdarna. Det planeras också för en gemensam utbildning med överförmyndaren i Sandviken nästa år.

2.4 Kontroll av ställföreträdarna och årlig omprövning av förvaltarskap

Nya ställföreträdarens lämplighet prövas genom en kontroll mot belastningsregistret och Kronofogdens register. Varje höst genomförs kontroller av befintliga ställföreträdare genom att nya underlag tas in från ovan nämnda register. Det genomförs också kontroller av befintliga ställföreträdare. En digital grundutbildning erbjuds alla som skickar in en intresseanmälan om att bli ställföreträdare.

Den årlig omprövningen av förvaltarskap genomförs på hösten. En blankett med begäran om yttrande skickas till förvaltaren. Länsstyrelsen anser att överförmyndaren gör bra omprövningar av förvaltarskapen.

3. Aktförvaring

Akterna förvaras i brandsäkra skåp i ett låsbart rum. Länsstyrelsen anser att akterna förvaras på ett betryggande sätt.

4. Register

Enligt 9 § förmyndarskapsförordningen (1995:379) ska överförmyndaren föra register över de föräldraförvaltningar där kontrollåtgärder enligt 13 eller 15 kap. föräldrabalken (1949:381) förekommer och de ställföreträdarskap som avses i 14 kap. 1 § första stycket föräldrabalken. Länsstyrelsen har kontrollerat det förda registret och det framkom inte något som föranleder något särskilt påpekande över hur registret förs.

5. Granskning av akter

Årets tillsyn genomfördes som en skrivbordstillsyn. Totalt granskades 20 slumpvis utvalda akter varav 10 godmanskap, 7 förvaltarskap och 3 förmyndarskap. Granskningen av akterna har inte föranlett någon anmärkning från länsstyrelsen. Det är god ordning i akterna och enkelt att följa vad som har hänt i ärendena. Länsstyrelsen vill särskilt lyfta fram att överförmyndaren generellt gör bra omprövningar av förvaltarskapen och att överförmyndaren också är noggranna med att följa upp brister i årsräkningar.

I samband med avstämningen över Teams begärde länsstyrelsen att få återkoppling om akt 2080-12646 och akt 2080-4874. Efter återkoppling från överförmyndaren står det klart att det inte finns någonting att anmärka på beträffande hanteringen av ärendena.

Följande akter har granskats vid tillsynen:

2026: 10220, 12927

2061: 8083, 11086, 13097

2080: 4343, 4874, 11470, 12646

2081: 426, 1214, 1573, 2144, 13000

2082: 9001, 9061, 12114

2085: 10730, 11103, 12731

6. Sammanfattning av årets tillsyn

Länsstyrelsens samlade intryck efter årets inspektion är att överförmyndarnämnden bedriver en välfungerande verksamhet genom enheten i Borlänge. Granskningen av årsräkningar har tagit längre tid än vanligt i år och överförmyndaren hade vid tidpunkten för årets tillsyn inte granskat färdig årsräkningarna. Orsaken har varit personalbrist under våren samt lägre kvalitet på årsräkningarna vilket har medfört ovanligt många kompletteringar och korrigeringar. Överförmyndaren är dock i nuläget fulltaliga och planerar att sätta in utbildningsåtgärder för att säkra bättre årsräkningar kommande år. Länsstyrelsen bedömer att den förklaring som lämnats är godtagbar och att granskningen bör vara klar snabbare under 2023.

Länsstyrelsen är över lag nöjda med överförmyndarens hantering av ärendena och har ingen anmärkning att ge efter årets tillsyn. Länsstyrelsen vill särskilt lyfta fram att överförmyndaren företar bra omprövningar av förvaltarskapet och är noggranna att följa upp ärendena. Av 20 granskade akter granskades samtliga utan anmärkningar från länsstyrelsen.

Tillsynen förklaras härmed avslutad.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta mig, Anna-Karin Alm, för frågor på telefon 010-2250383 eller via e-post anna-karin.alm@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 12006-2022 i ämnesraden för e-post.

Det går även bra att ringa till Länsstyrelsens växel, telefon 010-225 00 00.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av jurist Hanna Anagrius med jurist Anna-Karin Alm som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Kommunfullmäktige i samtliga samarbetskommuner

Justitieombudsmannen

Sätters kommun
margareta.jakobsson@sater.se
kommun@sater.se

Ny ledamot i kommunfullmäktige

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att utse ny ledamot i kommunfullmäktige från och med den 5 december 2022 till och med den 14 oktober 2026.

Kommun: Sätters kommun

Parti: Sverigedemokraterna

Ny ledamot: Ekholm, Stefan

Avgången ledamot: Marie Sundlöf

Ny ersättare: Ny ersättare har inte kunnat utses

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige i Sätters kommun har kommit in med en begäran om ny sammanräkning. Detta med anledning av att Marie Sundlöf har av sagt sig uppdraget.

Motivering till beslutet

Om en ledamot i kommunfullmäktige avgår under valperioden, ska länsstyrelsen efter anmälan utse en ny ledamot. Länsstyrelsen ska vid behov även utse ersättare i kommunfullmäktige.

Bestämmelser som beslutet grundas på

14 kap. 13–23 §§ vallagen (2005:837).

Information

Bevis (protokollsutdrag) utfärdas för de som berörs av beslutet.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av förvaltningshandläggare Inger Haag med jurist Helle Bryn-Jensen som föredragande.

Kopia till
Sverigedemokraterna
Ekholm, Stefan

Bilagor

1. Överklagandehänvisning Valprovsnämnden

Du kan överklaga beslutet hos Valprovsnämnden

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Valprovsnämnden.

Hur överklagar jag beslutet?

Lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Dalarnas län antingen via e-post; dalarna@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Dalarnas län, 791 84 Falun.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tio dagar** från dagen för beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Valprovsnämnden som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, dalarna@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 00 00. Ange diarienummer 16606-2022.

Sätters kommun
kommun@sater.se

Ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att utse ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige från och med den 5 december 2022 till och med den 14 oktober 2026.

Kommun: Sätters kommun

Parti: Centerpartiet

Avgången ersättare: Niclas Bodin

Ny ersättare: Annette Berg

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige i Sätters kommun har kommit in med en begäran om ny sammanräkning. Detta med anledning av att Niclas Bodin har av sagt sig uppdraget.

Motivering till beslutet

Om en ledamot i kommunfullmäktige avgår under valperioden, ska länsstyrelsen efter anmälan utse en ny ledamot. Länsstyrelsen ska vid behov även utse ersättare i kommunfullmäktige.

Bestämmelser som beslutet grundas på

14 kap. 13–23 §§ vallagen (2005:837).

Information

Bevis (protokollsutdrag) utfärdas för de som berörs av beslutet.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av förvaltningshandläggare Inger Haag med jurist Helle Bryn-Jensen som föredragande.

Kopia till
Centerpartiet
Annette Berg

Bilagor

1. Överklagandehänvisning Valprövningsnämnden

Du kan överklaga beslutet hos Valprovsnämnden

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Valprovsnämnden.

Hur överklagar jag beslutet?

Lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Dalarnas län antingen via e-post; dalarna@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Dalarnas län, 791 84 Falun.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tio dagar** från dagen för beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Valprovsnämnden som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, dalarna@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 00 00. Ange diarienummer 15805-2022.

Kf § 35 Utdelning av Ungdomsledarstipendium

Kf § 36 Utdelning av Ungdomskulturpris

Kf § 37 Utdelning av kulturpris